

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . » 5—
 Četrť leta . . . » 2-50
 Mesečno . . . » 1—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev od 6redne petivrstice: pri večkratnih oznanilih velik :: popust ::

„Straža“ izhaja v ponedeljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Liberalci na delu.

Usodepolno bi bilo, ako bi postali došedan ih zmag naše stranke pijani ter zaspano zapirali svoje oči in ne videli, kaj delajo nasprotniki. Politika je boj in v boju se situacije menjujejo naglo in neprestano. Ena zamuda lahko postane opasna za celo armado — za celo stranko. V boju je treba biti neprenehoma pozornim, vedno skrbnejše utrjevati svoje postojanke in imeti pozorno oko na sovražnika.

Kaj in kako delajo naši liberalci v zadnjem času? Po vseh mestih in trgih so razpostavili mlade advokate, ki imajo za dobične okraje vodstvo stranke v rokah. Ti radi prihajajo skraja v ovčji obleki in ni izključeno, da jim gredo tuintam celo nekovi naši dobrodušni pristaši na limanice. Toda v boju, torej tudi v politiki, je treba stroge ločitve.

Za prihodnje deželnozbornske volitve se že pridno pripravljajo z zaupnimi shodi. Taki shodi so se že vršili v Mariboru, Ljutomeru, Žalcu in še drugih manj važnih krajih. Na njih se določa že tudi taktika, toda o tem nečemo pisati javno in dajati protinasvetov. To tudi ni toliko stvar časnikarstva, kakor stranke. Sicer čujemo, da stranka pazno zasleduje te zaupne shode ter pripravlja zaupna navodila za onemogočenje liberalnih taktičnih načrtov.

V krajih, kjer nimajo svojih posojilnic, so liberalci začeli naskakovati tudi naše posojilnice. Nedopustno je, da pri teh poskusih s svojim svetom sodeluje tudi od države subvencionirani združni učitelji celjske Zadržne Zveze. V Ljutomeru se bi naskok skoraj posrečil, ker je imela posojilnica zagrizenega liberalca za svojega uradnika. Zgodovina našega združništva nam pravi, da so bili liberalni uradniki vedno nesreča za naše organizacije. Zgodovina, pravijo, je učiteljica človeštva.

Nesramna gonja proti dr. Verstovšku je za našo stranko tudi zelo poučljiva. Mož je delal za kmeta, tudi za liberalnega, da ga reši propada vsled slabega gospodarstva pri šoštanjski posojilnici, in ko je delo gotovo in so le še zadnje težave za premagati, planejo liberalci po njem ter vprizorijo velikanski vrišč. Planejo pa radi tega, ker je dr. Verstovšek mnenja, da morajo te zadnje težave premagati liberalni gospodje, ne pa kmetje. Toda ta ameriška komedija se liberalcem ni posrečila. V naše ljudstvo se je vendar že globoko vkoreninilo prepričanje, da liberalci laže, kjer in kadar je le najmanjša možnost. To prepričanje je treba poglobiti in posplošiti.

PODLISTEK.

Trije udarci.

(Januš Golec.)

(Dalje.)

Tu je postal in ošvignil z očmi naokrog. Oko se je zasadilo v skriti kot, pa v tem trenutku ga je že zgrabila za suknjo pri vratu orjaška ravnateljeva roka, plošnata desnica je švignila v mogočnem polukrogu in priletela z glasnim ter občutnim tlesku našemu Slavku na uho in po licu. Strepetal je presečen kakor šiba v vrtincu, nekaka lahka omotica ga je objela trenutno.

Ravnatelj ga je še močno strosil, ga sunil in pognal po stopnicah navzgor, češ:

„Sedaj pa imata pečat in, sad prepovedane ljubezni!“

Slavko se je šele prav zavedel v razredu, kjer je dobil prijatelja sikajočega v jezi in sklonjenega nad klopjo. Jeza in užaljenj, z zaušnico ponižani dijaški ponos sta si podala roke v njegovi mehki duši in mu izžela par bridkih solz. Prijatelj sta zrla vprašajoče drug v drugega, ko je zapel zvon in je mladina prihrumela v razrede k pouku.

Ravno to uro je primahal mogočnih in zmagnosnih korakov ravnatelj v VII. razred. Ni bilo zapaziti na njem nikake razburjenosti ali ogorčenja, — ampak mirno je potegnil notic in poklical Slavka na odgovor h katedru. Stavil mu je z navadno ljubeznivostjo vprašanja sem in tja, a užaljeni dijak je tokrat trdovratno molčal in priletela je druga zaušnica v obliki okrogle — petice. Njegovoga prijatelja je izpustil, ostalo je le pri naravnem udarcu.

Slavko je brodil, sedeč v klopi, v nepopisnem srđu, pomešanim s ponižanjem in žalostjo. Ne vem, če bi ne bila izbruhnila njegova ogorčenost v pričo telega razreda, da se ni prijel za žep in začul četrtinko zemlje. Ta skozi okno podarjeni kosec kruha ga je pomiril, mu vrnil nežno pesniško dušo in suro-

Pazimo na nasprotnike, sami pa pridno delajmo!

Italijansko-nemška zveza na jugu.

Slovenski avstrijski politiki pravično ocenjujejo zvezo med Avstrijo in Italijo, namreč, da nima nobene vrednosti. Ni nič drugega nego zunanja, formalna prijaznost dveh rivalov. Tudi avstrijski Nemci so precej časa istotako sodili o naši zvezi s Kvirinalom. Odkar pa je v Avstriji nemška premoč ogrožena in vsled tega nemški nacionalizem stopnjevan do fanatizma, se je v nemškem taboru začelo drugače soditi o zvezi z Italijo. Nemški politiki so znali dati po svojem mogočno razvitim časopisju celi trozvezi v nemški javnosti novo vsebino z ostro ostjo proti Slovanstvu, ali kakor se v svojem žargonu, v katerem je nekoliko veleizdajniške primesi, izražajo, proti panslavizmu. Zveza z Nemčijo jim je „srčna potreba“, kar sicer jako lepo zveni, a je v svojem bistvu v istini veleizdajniško, in Italijo se učijo zadnji dve leti vzljubiti, ker prihaja vsled svoje sredozemske in maloazijske politike v vedno večjo nasprotnost z nemško neprijateljico Francijo in ker jo smatrajo za svojo zaveznico proti vsaki nadaljnji ekspanziji balkanskih držav.

Obenem pa se je nemški politiki posrečilo, naslikati avstrijskim Nemcem tudi italijansko-avstrijsko zvezo kot nekako potrebo, četudi ne srčno, toda vendar v eminentnem narodnem interesu. Zveza med Italijo in Avstrijo bi naj postala vzgledna za razmerje Nemcev in Italijanov v Avstriji. In res, Italijani in Nemci na avstrijskem jugu so si postali debeli prijatelji. Geslo, ki jih drži skupaj, se glasi: Boj proti primorskim Slovanom!

Primorski Slovani so že okusili to novo zvezo parkrat na svojem hrbtu, toda brez posledic. Udarci je bil sicer hudobno namerjen na hrbet Slovanov, a ni zapustil prave nobenega znamenja. To je bilo pri volitvah v Trstu, pri volitvah v Gorici, in sedaj se udelejuje ta nemško-italijanska zveza pri deželnozbornskih volitvah v Istri.

Skupni cilj obeh zaveznikov je sicer boj proti Slovanom, toda zadnji cilj je posest jadranske obali, in pri tem seveda bi si morala zaveznika biti nasprotnika. Posest enega izključuje posest drugega. Toda tako daleč še mlada zaveznika sedaj ne mislita, oziroma, še ne čutita nobene potrebe, da b. na to mislila.

vo jezo je nadvladalo čustvo globoke žalosti in bolesti. Kot fata morgana, polna trenutne tolažbe, so se mu pojavili v duši stih Prešernove elegije: „Prva ljubezen.“ Kako živo je on občutil sedaj na telesu in duši dobrohotni in iz skušnje zabeležen pesnikov opomin: „Nevarno gledat je dekleta mlade.“ In vsakega pesnika je preganjala človeška in višja usoda, zakaj bi bilo ravno njemu prizanešeno. Hrepenel je po pesniškem imenu in slavi, moral je okusiti tudi kelih usode in baš čemes mu je kanijo par močnih kapelj na lice in v srce.

Ljubezen premore vse, tudi v Slavku je premostila brezno ogorčenosti in laskala mu je zavest, da je nastopil z današnjim dnem trnjevo pot — pesniškega trpljenja in preganjanja. Pesnik je še precej hitro ovil z obližem pozabnosti zaušnico in petico, bolelo in grizo ga je le, ker mu je bila tako surovo zagrajena pot do izvora in vreca ljubezni.

Pod okno se ni upal več, dekletca pa ni bilo na ulici na spregled; plaval je le v spominih in jih obnavljal pri pogledu na četrtinko iz ljubljene roke podarjene zemlje. Noč in dan je brenkal po milodoneh strunah poezije, predel in vil stihe ter jih povijal v kitice.

Pri tem tolikanj vzornem delu je pa pozabljal in zanemarjal za življenje potrebno in zahtevano — prozo šolskih knjig. Na njega tiho jezo kuhajoči ravnatelj ga je pikal in drezal s petico za petico, pa Slavko se ni vzdramil; saj so bile te kljube le novi udarci pesniku potrebne usode, ki so se bolj zasajale v njegovo telo kot dušo. Iz pikajočih petic je kurti ravnatelj skoval Damoklejev meč, ki je utrgal ob koncu leta žimo in telebnil z vso silo na Slavka.

Pa del je in povrh mu je še ravnatelj namazal pot iz gnezda ljubezni z nasvetom, naj se nikar ne prikaže drugo leto več v Celje. Ta zadnja zaušnica na papirju je zadela pesnika ravno tako nenadoma, kakor prva za vlogom šolskega poslopja. Cital je to svojo usodo zapisano, krog občutljive duše mu je pa plazil ravnatelj navet sramotnega bega in ga ko-

Slovanstvo na jugu postaja vedno močnejše. To velja vključ vsemu zatiranju za Koroško, Štajersko, kakor tudi za Primorsko. Ne v boju, ampak z naravno svojo močjo podira Slovanstvo tuje postojanke. Ob Jadranskem morju gine umetno gojeno Italijanstvo in na njegovo mesto stopata Slovenec in Hrvat. V strahu je zgrabil Italijan za nemško roko, za zvezo z Nemcem. Toda zaman! Nemeč nima moči, da bi zadržal od narave določeno smrt. A Nemeč tudi nima zadnjega in končnega namena, Italijanom zasigurati neomejeno moč ob Adriji, ampak njegov namen je, zadobiti tudi vpliv ob morju. In zato je šel k narodu, kojega kočje postajajo prazne, in ne k narodu, ki mu je vsa ka kočja pretesna.

Slovani so seveda brez moči, ako se vežejo Italijani in Nemci med seboj. Le eno mora ostati izključeno, namreč, da bi vlada na kakoršenkoli način podpirala to zvezo. Vlada si mora biti na jasnem, da Nemci, kar bi ji bilo gotovo najljubše, ne bodo ob Jadranskem morju postali kmetje, ribiči in mornarji, torej ne masa naroda, ampak samo bolj ali manj bogati kramarji. Masa naroda bo ali italijanska ali slovenska. Vlada bi storila torej največjo neumnost, ako bi začela podpirati laško iridentno, četudi je začasno zvezana s par nemškimi kričači. Jadransko morje bo ostalo avstrijsko le tedaj, ako bo slovensko.

Italijansko-nemška zveza je sicer značilna za slavofoobstvo avstrijskih Nemcev, toda v istini nareja več šuma kakor stvarnega efekta. Ne dajmo se torej motiti. Krepih korakov naprej, kajti sedaj se zares uresničujejo pesnikove besede, da mi vstajamo, in naših nasprotnikov je strah.

Sijajna zmaga Slovencev v Laškem trgu.

V nedeljo, dne 7. junija, so se vršile občinske volitve v Laškem trgu. Občinski zastop je bil do sedaj vedno v nemških rokah. Tokrat so se tudi Slovenci udeležili volitev. V I. in II. razredu so se zmagali Nemci, toda v III. razredu ni več slo, prodrli so Slovenci s 4 glasovi večine. Izvoljeni so gg.: Konrad Elsbacher s 87 glasovi, dr. Josip Kolšek s 86 glasovi, Ignacij Pirnat s 85 glasovi in Fr. Kranjc s 84 glasovi. Za namestnika sta pa bila izvoljena gg. Marko Sagaj s 86 in Ignacij Gnidica s 83 glasovi. V slovenskem taboru je vsled te lepe zmage zavladalo velikansko navdušenje, tem večja je pa poparjenost v nemškem taboru. Zadržostoval je en sam na-

robačil z obupom. Samoumor — in sicer v valovih bistre Savinje, ga je vabil in mu nudil rešilno vrv. In stopal je že proti vodi, da si vsaj ogleda smrtno kopalj, ko se domisli kočeka kruha doma na mizi in vzljubljenega vzora.

Vrnil se je na stanovanje, še enkrat je hotel uživeti in pobrskat po škafličici spominov. Iskal je po mizi v kuverti shranjeno četrtinko zemlje, jo iztaknil po dolgem premetavanju, pa papir je bil — preluknjan in iz njega je smuknila — miš, ko se ga je dotaknil.

Od tako dragega spomina mu je neusmiljena glodalka pustila le nekaj drobtinic. Ves potr je sedel na stol, oko mu je zasolžilo in čutil se je kot Jeremija na jeruzalemskih razvalinah. Ravnatelj in ta miš sta mu spodjedla in spodkopala vitki steber ljubezni, ostala mu je le še črna petica na papirju in nekaj drobtin v pregledani kuverti. Komaj okušena ljubezen, Kljuka v spričevalu in miš, mar li ni to vrhunec pesniške tragike, ni li dovolj snovi za labudovo — nesmrtno pesem?

Do tega prepričanja se je povspel tudi naš obupani Slavko, roka mu je segla po peresu, drsala je dolgo časa po papirju, privreli so mu stih iz zeva-joče srčne rane in pesnik jih je zliil v čašo — nesmrtnosti. Izpeta pesem mu je vlila olja tolažbe v srčne rane in Slavko je menil: kolikva škoda bi bila za naš borni narod in mogoče za celi nežno čuteči svet, ako bi se duh Slavkove vrste potopil za večno v vodo smrti.

Oni večer pesnika niso objeli mrzli valovi Savinje, ampak vinski, in ga zazibali proti jutru v kre-pilno spanje.

Slavko se je še klatil nekaj dni po mestnih ulicah, hodil pod okno meščanske šole, zaklinjal ravnatelja in miš, a zastonj je blodil za — idealom. Ni ga zazrl pred odhodom in globoko užaljen je pobral svoja pesniška šila in kopita ter odromal, spremljan od klofute in petice, na svoj rojstni dom uživati počitnice.

skok na to nemško trdnjavo in že se je zazibala tako silno v svojih temeljih, da se je deloma zrušila. Zopet dokaz, na kako trhljih nogah sloni spodnještajersko umetno vzdrževano nemštvo. S Slovenci v Laškem trgu se pa vesele te lepe zmage vsi Slovenci širrom naše lepe domovine. Slava zavednim možem!

Liberalcem na Murskem polju v album.

7. junija bo ostal liberalcem na Murskem polju v trajnem spominu. Kljub več tednov trajajoči nasilni agitaciji, kljub zaupnemu shodu, katerega je vodil sam dr. Kukovec iz Celja, kljub nesramnim letakom, katere so dobili v soboto skoro vsi člani iz — Celja, so liberalci propadli na celi črti. Po izvršenih volitvah je zastopnik Zadrufne Zveze g. Vlad. Pušenjak v imenu zveze kot revizijske oblasti obsojal smer te agitacije, ker se je lažljivo poročalo v listih in v letakih o gospodarstvu posojilnice ter javno pribil, da izvršuje načelstvo, nadzorstvo in uradništvo vestno svoje dolžnosti in ni niti najmanjšega povoda se — spodbikati naš gospodarstvo. Stvarno je pobil najbolj debele laži letaka in svoje trditve s številkami podprl. Neodvisni kmečki volilni odbor, kateri je izdal neresnični in hujskajoči letak in je bil polnoštevilno zbran, ni upal niti ziniti. Zanimivo pri celem liberalnem početju je, da so dne 17. maja na obnem zboru brez vsakega ugovora odobrili računski zaključek, po obnem zboru pa v listih in letakih svoj lasten sklep grajali in pobijali, zanimivo je, da so v listih in v letakih, katere so še v soboto razpošiljali in v nedeljo delili, imeli samo dva liberalca kot kandidata, na „doktorsko“ komando pa so v nedeljo delili nove glasovnice, narejene s pisalnim strojem, na katerih so še kandidirali tretjega svojega privrženca gostilničarja tako, da je „neodvisni“ kmečki volilni odbor imel tri kandidate gostilničarje, izmed katerih je eden še trgovec; zanimivo je, da so v letaku silno udrihali po duhovnikih in kaplanih, kot prvega kandidata pa so na koncu letaka priporočali gospoda kaplana M. Kosa, katerega v letaku na vse mogoče načine psujejo; zanimivo je, da ne morejo niti na en naš dopis odgovoriti, ampak da v onemogli jezi stikajo dr. Heric, Misja in drugi „voditelji“ neodvisnih kmetov svoje glave skupaj in tuhtajo, kdo je pisec, a imajo to smolo, da nikdar ne pogruntajo pravega pisca. Načelnik posojilnice g. Ludv. Babnik je ožigosal trditve v letaku, da je posojilnica brez povoda zvišala obrestno mero. Pojasnil je razmere, katere so prisilile posojilnico, da je zvišala obrestno mero za vloge od 4% na 4½%, za posojila pa samo od 5% na 5½%.

Liberalni naskok na posojilnico je odbil, zaslu-ga gre vsem vrlim možem in ženam, ki so v tako obilnem številu — bilo je nad 300 članic in članov na vzočih — prihiteli na občni zbor in kljub velikemu pritisku in lažem oddali svoje glasove kandidatom S. K. Z. Hvala Vam, bodite uverjeni, da bo posojilnica kakor doslej tako tudi v bodoče delovala v Vaš prid, imela koristi kmečkega ljudstva pred očmi, težej liberalcev, ki znajo le zgago delati in razdirati, kar so drugi ustvarili, pa ne bo nikdar podpirala!

Veliki manevri — senzacionalni manevri v Galiciji.

Na povelje generalnega nadzorstva avstrijske armade se bodo letos vršili velikanski manevri v Ga-

Slavka v novem šolskem letu res ni bilo več v Celje. Kam je bil izginil za nekaj let, o tem molči izročilo. Pojavil se je naenkrat kot abiturijent, v dolgi salonski sukni in cilindru pri svojem stricu, župniku v Lopnici. Tukaj, v tem romantičnem, sicer zakotnem in prometu malo dostopnem kraju je sklenil prebiti počitnice, potem pa pritisniti na kljuko resnega, stanovskega življenja.

Kako so gledali in se čudili zakotni Lopničani mlademu gospodu, ki je v pekoči poletni vročini stopal v črni halji, skrival solnce roke v bele rokavice in glavo poveznjeno pod visok, črni lonec. Marsikateri delavec je postal na njivi pri delu in gledal za to tujezemsko prikaznijo. Še gostilničarju Prajnšarju, ki je bil vaju celo gosposkih ljudi, so padle še gnojne vile iz rok, ko se je zibal mimo njega abiturijent Slavko.

Mlademu gospodu so dopadli ti znaki čudenja, in prepričan je bil, da vrši s svojimi obhodi v cilindru in salonski obleki v zatelebanem kraju — kulturno delo. Kraj s svojo samoto in nikoli kaljeno senco miru mu je prav dopadel, pogrščal je le svoje družčine, na katero je bil tako zelo navezan in vaju.

Župnik je bil mož starega kopita, ki je mlatil in robantal po vseh novotarjah; učitelj, stara kljuka, ki je vedno ogrebal čebele in pušil iz kratke pipe.

Za abiturijenta, ki se mu odpira širni svet in povrh še pesnika, ki vse tako globoko spoznava in čuti, se ni brigala živa duša. Vendar Slavko ni obupal, ni ostavil kraja, ampak je bil prepričan, da mora iztakniti človeka, ki mu boče soroden po mišljenju, katerega boče s časom prikrojil in opilil, da boče z njim tudi čutil. Dan danes je treba med ljudi, treba z njimi občevati, potem se že najde še v tako zaplankanem kraju čuteče človeško bitje.

V Lopnici je bila samo jedna, prav kmečka gostilna, last župana Prajnšarja. V takih malih in za-

liciji ob avstrijsko-ruski meji, ki bodo imeli značaj pogorskih manevrov, kajti zaključni manevri ne bodo letos v gališki nižini, ampak ob severnem pobočju karpatških gora. Povelje za gorske manevre za armadni zbor v Krakovem, Przemyslu in v Lvovu je izdalo armadno nadzorstvo z namenom, da se tudi ti armadni zbori, ki so imeli vse svoje dosedanje manevre le v galiških ravanah, izurijo za službo vojske v hribih. Ti 3 gališki armadni zbori niso imeli v lanskem letu nobenih manevrov, ampak le samo polkovne vaje. Vzrok je bil baje ta, da so imele te čete v lanskem letu za časa balkanske krize obilo prilike, se vaditi v večjih skupinah in vsled tega, ker so se poklicali v obilni meri tudi rezervisti pod orožje, je bilo njihovo vojno stanje polnoštevilno kakor v slučaju vojske.

Za letos določeni manevri v Galiciji, torej ob avstrijsko-ruski meji, so nekaj popolnoma novega, ker se bodo vršili v Karpatih na povelje armadnega nadzornika in ne, kakor dosedaj običajno, na povelje cesarjevo. Zanimivost teh nenaadno napovedanih vaj je tem večja, ker tudi Rusija vedno straši ob naši meji z mobilizacijami.

Vojaški manevri na Ogrskem. Letošnjih vojaških manevrov ob štajersko-ogrski meji se bodo udeležili 5. armadni zbor (armadno zborna poveljstvo v Požunu), 13. armadni zbor (armadno zborna poveljstvo v Zagrebu), od 4. armadnega zbora (Budimpešta) in od 2. dunajskega armadnega zbora po ena pehotna brigada ter deli 3. (graaškega) armadnega zbora.

Manevri v Bosni in Hercegovini. Že nekaj let ni bilo v Bosni in Hercegovini tako velikih manevrov, kakor bodo letos. Pričeli se bodo že v tem mesecu, in sicer 24. junija; vodil jih bo sam prestolonaslednik Franc Ferdinand. Manevrov se udeležita 15. in 16. armadni zbor, torej vse vojaštvo, kolikor ga imamo sploh v Bosni, Hercegovini in deloma v južni Dalmaciji, in sicer v polnem številu kakor v slučaju vojske.

V Avstriji bomo imeli letos manevre, kakoršnih še nismo imeli; živimo v letu manevrov.

Senzacionalen beg iz jetnišnice.

V preiskovalnem zaporu deželnega sodišča v Černovicah v Bukovini sta se nahajala že delj kot leto tudi brata Gerovski, ker sta osumljena, da sta v zvezi z znano veleizdajniško afero v Marmarošu in v Lvovu. Dne 7. t. m. se jima je pa posrečilo na nek prav senzacionalen način pobegniti iz ječe.

Oba sta popoldne zaprosila, da ju dovedejo do podpredsednika deželnega sodišča, katerega bosta za nekaj prosila. Starejši brat je prišel prvi na vrsto, nakar so ga zopet nazaj odvedli v celico. Prišel je nato na vrsto mlajši njegov brat. Justični vojak, ki ga je spremljal, ga pa ni spravil nazaj v svojo celico, ampak v neko prazno šobo preiskovalnega sodnika, kjer mu je dal navadno civilno obleko in tudi klobuk. Med tem časom je šel justični vojak še po starejšega brata v celico, katerega je istotako preoblekel v civilno obleko. Starejši brat si je obvezal eno roko z robcem, mlajši si je pa držal robcem pred usta, češ, da ima zobobol. V spremstvu justičnega vojaka sta nato zapustila oba brata nemoteno justično hišo. Na ulici se tudi nihče ni zmenil za nju, ker je bil ravno cvetlični dan v Černovicah. Najela sta si nato avtomobil, na katerem sta jo brzo odkurila do

kotnih krajih je krčma središče vsega javnega mišljenja in delovanja.

V gostilno, k Prajnšarju, se je prizibal umerjenih korakov nekega popoldne naš Slavko. Dolgo je trkal in stikal okoli voglov, predno mu je prihitela iz njive odpret in postreč domača hčerka. Sramežljiva rudečica jej je oblila obraz in povescila je črne oči, ko je stal pred njo tako nenavaden in pa nepričakovan gost.

Slavku je dopadel ta naravni sram in zadrega, pristopil je k njej, ko je odklepala in jo poprašal:

„Kako vam je ime, gospodična, če dovolite to vprašanje?“

„Cila me kličejo“, se je odrezalo dekle in hušnilo v vežo.

Abiturijent je sedel za mizo, čakal na vino in menil: dekle bi ne bilo napačno, samo pile in luga bi trebalo. Kulturnosna misel, komaj se mu je rodila, že jo je zavozljal v trden sklep: Cilko osnažiti robato-kmečkega prahu in v njenem sreču uravnati steze za umevanje pesniškega talenta.

Dekle je doneslo četrtinko in hotelo brž odbežati kot plaha srna, a mladi gospod ji je zavrl pete in se je dotaknil z ljubkim nazivom: gospica.

Kako ljubeznjivo je kramljal z njo, kako jo je skrbno vikal in menil, njeni brhki postavi bi se bolj prikladalo ime: Ilka, kot — Cila!

Od taistega popoldne je bila Prajnšarjeva Cila prekrščena v — Ilko. Oče je moral edinki kupiti čevljeke z visokimi, kozjimi petanci, mafi poč vratom izrezano jopico in sama si je zvilala lase nad ušesi v dva okrogla polža. Sedaj pa, na visokih podpetkih, z golim vratkom in skolarjenimi laski je res zaslužila naslov: gospica Ilka!

Gospod Slavko je govoril novopečeni gospodični o novodobni nervoznosti in ženska stvarca je vsklikala vsikdar, kakar je nerodni kmečki pivce bolj trdo zaloputnil vrata, ali ušesam dostopno zahteval vina:

ruske meje. Za plačilo sta pa izročila soferju stokrinski novec in pismo na nekega odvetnika v Černovicah.

Zbežala sta nato v spremstvu justičnega vojaka v neki bližnji gozd, odkoder sta jo srečno odkurila čez mejo na Rusko. Očividno sta izvršila beg s pomočjo in sporazumno z justičnim vojakom. Ko sta bila že čez mejo na varnem, sta namenoma poslala avtomobil do meje, kjer so soferja ustavili vojaki, ki stražijo mejo. Ob tej priliki so šele spoznali beg. — Sodnija pa sedaj pridno zapira osebe, ki bi utegnile biti v zvezi s tem senzacionalnim begom. Pozapri so že deset oseb.

„Novoslovenščina“ ali kaj?

„Naredbeni list za šolstvo in vojvodinji Štajerski“, ki ga izdaje in okrajnim ter krajnim šolskim svetom v naročbo nalaga štajerski deželni šolski svet, ima sicer to pomembnost, da izhaja tudi v slovenskem jeziku. Vendar se bojimo, da so i slovenski naročniki prisiljeni, zatekati se k nemškemu besedilu, drugače bi bili v mnogem slučaju na nejasnem, kaj list pravzaprav hoče. Zakaj slovensko besedilo je (razen brezštevilnih tiskovnih pogrščkov, ki naposled razsodnega bralca ne motijo posebno) očitno le mehaničen prevod iz nemškega izvornika, prevod, ki sledi nemškim besedam po vrsti in jim določa brez ozira na pravi smisel slovenske besede, kakor pač stojijo — v slovarju.

Prelagatelj pa se pri tem nič ne briga, pomeni li beseda, ki jo je našel v slovarju, prav isto kakor nemška izvornica, in ne pomisli, da navaja slovar vse besede, ki pri katerikoli priliki morejo služiti za to, kar pove ona izvornica. Nekaj klasičnih zgodov smo zapazili v zadnji številki (z dne 1. junija). Pod št. 50 čitamo ta-le stavek: „Da se uprosti likvidiranje zapisovanj v časnike in prejemanje tekočih prejemkov (učiteljev) ... se navedejo ... plačilni zapiski“. I-menitno, kaj ne! Plače učiteljev se bodo zapisovale v „časnike“! Vpraša se le, v katere: v „Tagespost“ ali „Arbeiterwille“, „Slovenski Narod“, no, ali pa v „Stražo“? Kdo ve? Uganko nam razreši nemški tekst, ki se glasi: „Zur Vereinfachung der Liquidierung, Journalisierung und Behebung der fortlaufenden Bezüge ... werden Zahlungslisten eingeführt“. Tisti „časniki“ so torej „Journali“! Aha! Tisti prelagatelj nemškega besedila, ki ni vedel, kako se pravi „Journal“ po slovensko (najbrž niti vedel ni, kaj pomeni v francoščini) je pogledal v slovar in tam je našel zapisano: „Journal = časnik“! In tako je zapisal, ne vedoč, da je „Journal“ v knjigovodstvu vse kaj drugega nego časnik. X Pri tej priliki še opozorimo na imenitno besedo „uprostiti“ za „vereinfachen“. — V isti številki čitamo stavek: „Zapisniki o zdravstvenih obhodi se ne smejo nakupičeno predlagati“. — Iz tega stavka bi sklepali, da so zdravniki doslej v svoji preveliki gorečnosti poročilo kar kupičili, jih predlagali v celih kupih! To se jim zdaj poveljuje? Poglejmo v nemški tekst! Ta pravi: „Eine Kumulierung mit der Vorlage der Sanitätsbereisungsprotokolle darf nicht stattfinden“. — Zdaj seveda razumemo, kaj določa predpis. Urednik za slovenski tekst pa ali ni razumel izraza „Kumulierung“ po njegovi vsebini ali pa ni vedel, kaj pomeni slovenska beseda „nakupičeno“. Od zla pa je i eno i drugo!

Da take slovenščine naš kmet in sploh nihče ne razume, to je jasno! To je tista novoslovenščina, s

„Oh, ljudje božje, kako sem že vsa nervozna!“

Umela je celo kramati z izrazi: gorostasno, fino, impozantno, moderno in naivno.

Kratko in malo, po preteku par tednov se je prelevila Prajnšerjeva Cila v celotno gospico Ilko po Slavkovem okusu. Da se je priučila ceniti kar na — pristo oko globočino in širino pesniškega srca, je pač samo po sebi umevno.

Oče krčmar in mati krčmarica sta bila povsem zadovoljna z uljudnim gospodom, ker je tudi nju več kraj pobožal s šegeljivim: gospod papa in gospa — mami!

No, pri Prajnšerjevih je pač zakrilitilo malo moderno življenje. Le obrekljivi jeziki so brodili in mešali, da se ne boče župnikov nečak nikoli vrtil — pri altarju, ker mu preveč dopače ta Prajnšerjeva gospica Ilka.

Slavko je bil v resnici zadovoljen s svojim — kulturnim delom, saj je imel prav lepe vspehe in na dnu srca mu je tudi nekaj plesalo, kadar se je domislil črnooke Ilke. Saj pesnik brez ljubezni, je pav brez repa, ves otožen in pobit. Slavku je preluknjala in oglodala miš prvo ljubezen in zakaj bi pa nosil mlad človek prazno srce? Ilka ni bila samo naukom dostopna in lepa, ampak tudi bogata; vendar pesnik Slavko na denar niti gledal ni. Stvar se je po volji nevošljivcev zasukala tako, da, o čemur nista niti sumila Prajnšar in njegova mami, ljudje so pač trosili po župniji: gospod Slavko in denarna gospica Ilka bi bila — zaljubljena.

Mlademu abiturijentu so cveteli lepi časi, našel je srce, ki ga je umevalo, cenilo in bilo še nepokvarjeno. Povrh je še užival na telesu večkrat brezplačno gostoljubnost v celi župniji spoštovane županove hiše.

Slavko se je počutil rajno srečnega.

(Dalje prih.)

Pazite na otroke!

katero nas tolikokrat dražijo, češ, vaše slovenščine niti vaši ljudje ne razumejo! Res je: tiste slovenščine, ki jo nam kujejo v potu svojega obraza in v prahu slovarjev ter v drzni nevednosti ljudje, ki niso niti zmožni našega jezika, niti stvarno dovolj poučeni, tiste slovenščine res ne razumejo naši ljudje, ne razume je sploh nihče! Saj je še tisti ne razume, ki jo je skrpučal. To sploh ni slovenščina, ampak je nepopravljena uradnošolska naloga tistega reveža, ki je tako nesrečen, da so mu znana nekatera pravila slovenske slovnice in ki se je toliko naučil slovenskih črk, da si upa rabiti nemško-slovenski slovar; s kakim uspehom, to smo videli!

Zato pa: dajte nam slovenščine res zmožnih uradnikov in videli boste, kako lahko bo vsak Slovenec razumel našo „novoslovenščino“! Dokler pa nam slovenščino kuhajo nemški uradi, tako dolgo bo in je neprebavljiva.

Obsojeno nemškutarstvo.

V Voitsbergu je umrl deželno-meščanski učitelj Aistrich v 50. letu svoje starosti po daljši bolezni. Rajni je postal obče znan na Štajerskem s svojim političnim delovanjem kot učitelj v Celju. Prej je učiteljeval nekje na Moravskem ter se je tam seznanil tudi s češkimi politikami. Zato je imel širše politično obzorje in je izdal precej obširno brošurico o vprašanju, kako se naj sporazumejo avstrijski narodi. — Predlagal je narodno avtonomijo, tako da bi po celi Avstriji rojaki ene narodnosti plačevali davek za kulturne namene iste narodnosti. Ohranil je svoje nazore tudi v Celju, kjer so ga Nemci radi rabili kot spretnega govornika.

Njegova največja zasluga za Celje je pa bila, da je renegatstvo ali nemškutarstvo „obesil na pranjer.“ Ko je namreč leta 1909 kandidiral bivši Slovenec, soštanjski tovarnar „Woschnagg“ kot Nemeč za deželni zbor, je Aistrich naznanil svojo protikandidaturo, češ, da je sramota, da bi Nemeč zastopal — nemškutar, bivši Sokol Vošnjak. Woschnagg je sicer tožil Aistricha radi tega očitka. Ker mu Aistrich formalno ni mogel dokazati, „da je lagal, če je rekel, da ni bil Sokol“, je bil Aistrich obsojen. S tem je bil Aistrich finančno uničen, a tudi Woschnaggu je zagrenil poslančevanje tako, da ni prišel v dež. zbor in je odložil mandat ter kmalu potem umrl na potovanju po morju ter bil pokopan v Celju.

Ker se je Aistrich s temi svojimi nastopi zameril celjski nemški klik, ga je preganjala na vse mogoče načine. Očitala mu je, da je tudi on nemškutar Ojstriž, delala tako dolgo z disciplinarnimi preiskavami itd., da ga je spravila iz Celja v Voitsberg. — Da bi celjski klik ne mogel več nasprotovati noben učitelj, je zahtevala, da se naj deželna meščanska šola izpremeni v mestno meščansko.

Neprijeten je bil Aistrich celjski kliku zlasti tudi s svojimi članki v nemških neodvisnih listih „Untersteirische Volkszeitung“ in „Untersteirische Volksstimme.“ Tudi te liste so zatrli Aistrichovi sovražniki, ostane pa jim pečat nemškutarstva, katerega se vsaj zavedajo po Aistrichovem nastopu. Tega ne morejo zatreti, četudi so uničili Aistricha, ki jim je izpraševal na neprijeten način njih nemškutarsko vest. „Poturica je hujši od Turčina“, pravi hrvatski pregovor, nemškutar je hujši od Nemeča. Ko izgine pa to nemškutarstvo iz naših vrst, bo sporazum s pošteni mi Nemci lahak. Aistrich je umrl kot žrtev v boju za čisto narodno politiko, upajmo pa, da mrje vedno bolj in bolj etijalstvo, nemškutarstvo ali renegatstvo na Spodnjem Štajerskem.

Albanske homatije.

Nasprotstvo avstrijskih in italijanskih interesov v Albaniji skušata zopet grof Berchtold in San Giuliano prikriti z obližem. Dogovorila sta se, da bodo odslej avstrijski in italijanski zastopniki v Albaniji nastopali sporazumno, da bodo podpirali sedanjega kneza in skrbeli za integriteto albanske države. To je za javnost obliž na albansko rano. V nobeni hiši ne moreta mirno shajati dva enakopravna gospodarja. Dve glavi, dve misli! Italijane bo treba — prej ali slej nagnati iz Albanije, to bo prvi korak do miru Albaniji sami. Saj je sedanjih nemirov kriva večinoma Italija, ki je skušala z uporom moslimov povzdigniti njih pomen nasproti katoliškim rodovom. Italiji bi tudi mohamedanski knez bil popolnoma po godu.

Slika iz Drača.

Pred Dračem stoji dolga vrsta vojnih ladij in torpedovk, ki so obrnjene tako, da merijo topovi direktno na mesto. Sploh so vojne ladije pripravljene, da posežejo za vsak slučaj v boj. V mestu patrolirajo avstrijske in italijanske čete. Trgovine so vse zaprte in sploh izgleda, kakor da bi mesto popolnoma izumrlo. Knez sicer jaha še vedno vsak dan na izprehod, a to le po notranjem mestu. Njegova palača je popolnoma zastražena in podobna pravi trdnjavi. Na knežjem dvoru se ne igrajo več otroci, ampak — stoje šotori za orožnike. V konaku je pripravljeno že vse na beg. Vse knezove dragocenosti se že nahajajo na avstrijski vojni ladiji „Szigetvar.“ Iz albanske vladne strani pa prihajajo poročila, da se je poizkušal kneza Viljema že precej izboljšal. Bajne hite knezu od severa in juga čete na pomoč. Sedaj ima čez 1000 dobro oboroženih vojakov v Draču na razpolago.

Trdovratnost vstašev.

Z omenjenimi 1000 vojniki bi mogel knez brez skrbi napasti vstaše in jih uničiti. Toda knez hoče še malo počakati, ker so se baje pojavila med vstaši velike nesoglasja, ki so dovedla že do krvavih spopadov.

Politični pregled.

Deželnozbornske volitve v Istri.

Dne 7. t. m. so se vršile v Istri volitve v splošni kuriji za istrski deželni zbor. Dosedaj je znan že sledeči volilni rezultat: I. volilni okraj Koper: Oddanih veljavnih glasov 7435, dobili so: dr. Bennatti (italijanski liberalci) 2374, Spadaro (italijanski klerikalec) 2609, dr. Nobile (socijalni demokrat) 1927, Medoš (slovenski kandidat) 504 glasove. Ožja volitev med italijanskim liberalcem in italijanskim klerikalcem. — II. volilni okraj Poreč-Rovin: Oddanih veljavnih glasov 12.398. Pesante (italijanski liberalci) 8336, Davanzo (italijanski liberalci) 8152, Signori (italijanski klerikalec) 1828, Uloigrai (italijanski klerikalec) 1826, socijalna demokrata Lirussi 1360, Zucoli 1336, slovenska kandidata župnik Ivan Mandič 816 in župnik Gerolami 811 glasov. Izvoljena italijanska liberalca. — III. volilni okraj Pulj: Corenich (italijanski liberalci) 1202, Lirussi (socijalni demokrat) 772, dr. Pedarin (Hrvat) 410 in mornariški nadkomisar v p. Riawetz (samostojen kandidat) 210 glasov. Ožja volitev med italijanskim liberalcem in soc. demokratom. — IV. volilni okraj Koper, slovenski okraj: izvoljen profesor Matko Mandič. — V. okraj Motovun-Buzet: izvoljen dr. Milič (Hrvat). — VI. volilni okraj Pazin: dr. Laginja 8881, dr. Jug (italijanski liberalci) 1149 in Jakovac (socijalni demokrat) 391 glasov. Izvoljen dr. Laginja. — VII. volilni okraj Volosko: profesor Spinčič 5500, dr. Sandri (italijanski liberalci) 700, Varljen (socijalni demokrat) 92. Izvoljen profesor Spinčič.

Cesar Viljem v Konopištu.

Včeraj, dne 11. t. m., je došel k našemu prestolonasledniku Francu Ferdinandu na njegovem posestvu v Konopištu na Češkem nemški cesar Viljem na obisk. Ta poset je po svoji zunanosti popolnoma privatnega značaja. Nadvojvoda je namreč povabil cesarja, ko je bil zadnjič v Konopištu, naj pride pogledat tamošnje slavne vrtno naprave takrat, ko bo vse na vrtu in polnem cvetu in krasoti. To mu je cesar Viljem obljubil in včeraj, kakor omenjeno, to obljubo tudi izpolnil. Samoobsebi umevno pa je, da takorekoč mora postati, ako se snideta dve tako visoki osebi, kakor sta to prestolonaslednik avstro-ogrski in nemški cesar, iz privatnega osebnega obiska — političen obisk. Vse časopise, osobito izvenavstrijske, naglašajo, da je ta obisk brez dvoma političnega značaja, in to tem bolj še zaradi tega, ker spremlja cesarja Viljema veliki admiral nemške mornarice, državni tajnik pl. Tirpitz, ki se baje silno zanima za naše avstrijske bojne ladje in dreadnoughte.

Rusija mobilizira.

O ruski mobilizaciji se od visoke diplomatske strani poroča sledeče: Car je ravnokar zapovedal, da se na jesen vrši važno zbiranje čet. Na evropskem in azijskem ozemlju je dal poklicati pod orožje toliko mož, da se vojna moč za polovico pomnoži, torej poviša za okoli 1.200.000 do 1.800.000 mož. Rusija bo torej v jeseni vsa v orožju in popolnoma pripravljena, vsak čas vojaško operirati. Vpoklicanje traja izvanredno dolgo, namreč šest tednov. Tej odredbi Rusije se mora posvetiti posebna važnost. Se li uresničiti, potem se bo nahajala Evropa jeseni v izvanredni situaciji, vse eno, kakšne namere in kakšni cilji tičijo za to mobilizacijo. Pred vsem zasuži največjo pozornost dejstvo, da se je mobilizacija naznanila povsem oficijelno. To je tako nenavadno postopanje, da se ni prav nič čuditi, ako se smatra za žuganje. Da pa se ni na to niti v Berlinu niti na Dunaju živahno reagiralo, so vzroki dovolj jasni. Prvič so na Dunaju in v Berlinu o tem natančno informirani, da se morajo te nervozne mobilizacijske odredbe večidel spraviti v stik z velikansko zmedo na vseh koncih in krajih velike ruske države, ki že kaže znake cele anarhije. K vsem drugim že obstoječim vzrokom o notranjih nemirih se je pridružil še nov vzrok, nevarnejši kot vsi drugi: vstajanje ukrajinskega vprašanja v Rusiji. Tem nevarneje je to gibanje, ker je novo in nepoznano v svoji globokosti in obsežnosti. Drugič pa hoče s to mobilizacijo Rusija demonstrirati pred celo Evropo, da je že nasledke japonske vojske popolnoma premagala.

Rusija in vojno brodovje v Črnem morju.

Komisija za pomnoženje ruskega vojnega brodovja v Črnem morju je predložila ruski državni zbornici zakonski načrt, v katerem zahteva 100 milijonov rubljev za gradbo in pomnoženje novih vojnih ladij za Črno morje. V zbornici je vzbudilo precej nevolje, da bodo projektirane ruske vojne ladje mnogo slabše od turških, vsled česar bo prišlo v ruski zbornici do precej ostrih debat.

Novo francosko ministrstvo.

Francoska ministrska kriza je vendar končana. V terek, dne 9. t. m., je naznanil Ribot predsedniku Poincaréju, da oficijelno sprejme misijo sestave kabineta. Ministrstvo je sledeče sestavljeno: predsedstvo in justico Ribot, zunanje zadeve Bourgeois, notranje zadeve Petra, vojna Noulens, mornarica Del-

casse, finance Clementel, kolonije Chautemps, poljedelstvo Dariae, javna dela Jean Dupuis, trgovina Reville, uk Dessoye, delavsko ministrstvo Maumoury. Dolgo časa je trajalo, da se je to doseglo; kajti kar pet politikov, ki jim je predsednik Poincaré ponudil sestavo kabineta, je odklonilo to ponudbo, in sicer: Viviani, Deschanel, Delcasse, Dupuy in Penral. Toda tudi Ribotu se baš ne obetajo zlati časi; kajti radikalni socijalci in socijalni demokratje so mu že napovedali najostrejši boj. — Novi francoski kabinet stoji na stališču triletno vojaške službe brez vsake omejitve in vsakih kompromisov.

Ozadje ministrske krize na Francoskem.

Da je zadnja ministrska kriza na Francoskem trajala tako dolgo, temu je razlog zveza z Rusijo. Ko je Viviani sestavljal ministrstvo ter zbral može okoli sebe, o katerih je bilo zelo dvomljivo, ali bodo z vsjo odločnostjo za triletno vojaško službo, je poslal car francoskega poslanika v Petrogradu na Francosko z naročilom, da Rusija zahteva vojaško močno zaveznico, torej triletno vojaško službo, in da sicer nima zveza s Francijo za Rusijo nobenega pomena. Francoska javnost se je zvijala pod tem carjevim poveljem. Toda ker je Rusija bila res pripravljena izvajati vse konsekvence, moral se je nazadnje umakniti Viviani in iskat so šli drugega ministrskega predsednika. Našli so Ribota. Ker nima stalne večine, za to je dolgost njegovega vladanja zelo — dvomljiva.

Delavski nemiri v Italiji.

Anarhistične demonstracije v Italiji.

V nedeljo, dne 7. t. m., so vprizorili vročekrvni laški anarhisti v Anconi velikanske demonstracije, do katerih je prišlo tako-le: Anarhisti in delavska zbornica so nameravali prirediti nek protesten šoh, a vlada jim je ga prepovedala. Toda kljub temu so šli in priredili socijalisti šoh. Po šohu pa je prišlo do dejanskih spopadov med varnostnimi organi in zborovalci, ki so metali na policijo in karabinerje: stole, kamenje, smrdljive predmete in drugo. Karabinerji so nato streljali s samokresi. En demonstrant je obležal mrtev, dva so odpeljali težko ranjena v bolnišnico, kjer je pa eden kmalu po prihodu umrl; več demonstrantov pa je lahko ranjenih.

Generalna stavka po vsej Italiji.

Izvrševalni odbor socijalistične delavske organizacije je takoj drugi dan po ankonskih dogodkih proklamiral splošno stavko vsega ankonskega delavstva v znak sožalja nedeljskih žrtev, ki se je še isti dan razširila po vsej Italiji, in se še nepretrgoma vrši v večjem ali v manjšem obsegu.

Turin.

Po zborovanju dne 9. t. m., ki se ga je udeležilo več tisoč ljudi, so odšli udeležniki v smeri proti delavski zbornici. Na potu so srečali s tabakom obložen voz, izpregli takoj konja, se polastili tobaka, z zaboji pa so potem razbili šipe bližnjih hiš in neke kavarnarje. Nato so vse zaboje zažgali. Posebi je morala vmes celo kavalerija, ki je kmalu razkropila demonstrante.

Bergamo.

Ko so tukajšnji demonstranti izsilili od trgovcev, da so zaprli vse trgovine, so odšli na koločvor Borgo Caterina. Tam so se vlegle ženske na tir, tako da se je moral vlak ustaviti. Demonstranti so pa na to pobili več šip na osebnem vlaku. Ranjen ni bil nihče.

Fabriano.

Na kolodvoru so neznani storilci več metrov na dolgo razdrli železniški tir.

Parma.

Tukaj je prišlo v sredo, dne 10. t. m., do hudih izgredov. Demonstranti so napadli vojake s kamenjem in drugim. Vojaki so rabili orožje in ranili več oseb.

Salandra za mir.

Ministrski predsednik Salandra je izdal vsem prefektom okrožnic, v kateri izjavlja, da vlada ni sovražnica ljudstva, da razume njegove težnje in da bo tudi ljudstvo to uvidelo in ji pripomoglo do ureditve razmer.

Raznoterosti.

Orli. Pozor!

Za nastop in udeležbo Orlov pri cerkvenih svečanostih ni odsekom nikdar potreba prositi po oblastih dovoljenja. V teh slučajih je merodajna cerkvena oblast, s katero morajo odseki delovati sporazumno in dobiti dovoljenje. — Predsedstvo Podzveze Orlov.

Iz drž. stavbne službe. Za okrajnega inženirja v Celju je imenovan Janez Klimbacher, nadinženir v Gradcu. — Stavbni svetnik v Celju Avgust Ribič je imenovan za vodjo tehničnega oddelka drž. stavbne službe za graški stavbni okoliš.

Iz odvetniške zbornice. Dr. Friderik Gotscher, odvetnik v Radgoni, se je odpovedal advokaturi; na njegovo mesto je prišel odvetnik dr. Karol Sirk. — V Laškem trgu se je nastanil odvetnik dr. Matevž Senčar.

Iz južne železnice. Premeščeni so adjunkt Jožef Egger iz Maribora v Beljak; pristavi Janez Unterwanger iz Kufsteina v Maribor; Janez Hofer iz

Požari se pojavljajo!

Ptuja v Maribor; Ladislav Igielski iz Poličane na Dunaj; Karol Regoršek iz Ribnice Brezna v Poličane; Viktor Tres iz Möllbrücka v Štore; v pokoj je stopil postajenačelnik na mariborskem koroškem kolodvoru, Jožef Fell; umrl je Franc Stix, revident v Ptuj; v pokoj je stopil Filip Rossmann, revident v Mariboru; prestavljen je adjunkt Franc Kocaurek iz Maribora v Bruck.

Intronizacija knezadškofa solnograškega dr. Kaltnera se bo vršila dne 5. julija t. l.

Imenovanje. Deželni odbor je v zadnji seji imenoval za zdravnika v mariborski bolnici g. dr. Josip Majcena.

Dr. Robert Meyer †. Dne 10. t. m. zvečer je umrl na Dunaju predsednik statistične centralne komisije in bivši finančni minister dr. Robert Meyer.

Če. gg. duhovniki, profesorji in katehete se vabijo v počitnicah na letovišče v Planinko pri Ruški koči na Pohorju, 1250 m visoko, kjer dobe pristoje stanovanje in hrano za znižano ceno proti obveznosti, v poleg stoječi cerkvi sv. Areha maševati. Oglasila se naj pošiljajo na podravsko podružnico Slov. Planinskega Društva v Rušah, Štajersko. — Opomba uredništva: Podružnica pa naj tudi poskrbi, da ne bo vsak duhovnik, ki pride v Ruško kočjo, opljuvan po znanem dopisniku v liberalnih listih!

Nova stranka. V Zadru so začeli mladi Hrvati izdajati list „Mlada Dalmacija.“ Nezadovoljni so z vsemi drugimi hrvatskimi strankami. Njihov program je, kakor pravijo, nacionalističen. Kot glavne tri točke svojega programa proglašajo: 1. Afirmacija Hrvatstva nasproti Dunaju, nasproti Pešti in nasproti Beogradu. 2. Zahteva duševnega vodstva nad vsemi Jugoslovani. 3. Vodstvo politične Jugoslavije v monarhiji. — Ob tej priliki poročamo, da sta se Biankinijeva narodna stranka in Smodlakova napredna stranka združili. Biankini je sprejel agrarni program Smodlakov, a Smodlaka indiferenten verski program Biankinijev.

Sprejem žel. ministra v Brežicah. Ko je prišel železniški minister v Brežice, bilo je določeno, da ga pozdravi tudi eden slovenski župan v slovenskem jeziku in da okrajni glavar predstavi slovenske župane. Ker se je prihod železniškega ministra zelo zavlekel, je dotični župan moral oditi med tem časom, ker je doma imel neodložljivo uradno opravilo. Poslanec dr. Benkovič je o tem prepoznal zvedel, da bi še pravočasno potrebno ukrenil. Dotičnemu županu se godi krivica, ker se je od njemu neprijazne strani raztrosilo, kakor da bi se on brez povoda odstranil. V čast vrlemu županu moramo konstatirati, da je moral oditi vsled uradnih opravkov in da se mu sedaj godi krivica s to govorico.

Letošnje jesenske orožne vaje. Glede letošnjih jesenskih orožnih vaj je izdalo poveljstvo tretjega armadnega zbora v Gradcu naslednjo odredbo: Pehota in lovei: 28dnevno orožno vajo (vštevši dan prihoda in odhoda) imajo nadomestni rezervisti in rezervisti pešpolkov 19 in 31 in poljski lovski bataljoni števil 5, 11, 17, 19, 24, 29 in sicer po 40 mož na vsako stotnijo od 9. avgusta do 29. avgusta. Dne 13dnevni orožni vaji rezervistov in sicer 36 mož na stotnijo pešpolkov števil 7, 17, 27, 47, in 87, pri 3. bataljonu pešpolka 97 in pri lovskih bataljoni števil 7, 8, 9 in 20, od 8. do 20. avgusta in od 17. do 29. avgusta. Število dni za orožne vaje ne sme prekoračiti števila 28. Poljska artilerija: 13dnevno orožno vajo poljski topničarski polki števil 7, 8 in 9, poljski havbični polk števil 3 in težka havbična divizija števil 3 od 17. do 29. avgusta. Pogorski artilerijski polk števil 3 ima orožne vaje od 24. julija do 5. avgusta in od 6. avgusta do 18. avgusta in od 19. do 31. avgusta. Trdnjavski artilerijski polk števil 4 13dnevno orožno vajo za rezerviste od 3. do 15. avgusta in 21dnevno orožno vajo za rezerviste od 3. do 23. avgusta. Tehnične čete: saper-bataljoni števil 3, 4 in 6 le v partijah. Sanitetne čete: 13dnevno orožno vajo oddelki 7, 8 in 9 od 20. julija do 1. avgusta, od 3. do 15. avgusta, od 17. do 29. avgusta, od 31. avgusta do 12. septembra in od 14. do 26. septembra.

Kako dolgo se morajo potrjeni računi shranjevati? Večkrat se prigodi, da mora kdo kak že plačani račun še enkrat plačati. Vzrok je včasih ta, da se dotični račun ali ni vključil ali se ga je pa pozabilo izbrisati. Če pa potem nimaš potrjenega in plačanega računa v rokah, ni druge pomoči, kakor da se še mora vnovič plačati. Nastane le vprašanje, kako dolgo se mora shraniti kak račun ali kaka pobotnica. Upniki iz trgovskega stanu, ki imajo postavno dolžnost, da vodijo trgovske knjige, morajo shranjevati potrebne račune in pobotnice 10 let. Sicer po preteku 10 let tirjatev še vkljub temu ne izgubi svoje veljave, toda le redkokdaj se pripeti kak slučaj, da bi pošten trgovec zahteval po preteku 10. let še enkrat poravnavo že plačanega računa. Vsi računi od drugih oseb, nadalje poštni receptisi itd., se pa morajo shranjevati skozi celih 30 let in še-le po preteku te dobe izgube svojo veljavo. Davčne tirjatev pa že po preteku 6. let izgube svojo veljavo.

Sveta vojska. V mesecu juniju imamo praznik velikega Janeza Krstnika. Značilno je: abstinent je pripravljaj pot Gospodu. Resnična zmernost in vse splošna treznost more tudi nam pripraviti pot do časne blaginje, pa tudi do božjega kraljestva. Zatorej zlasti ta mesec na delo zoper nesrečni alkoholizem. Kjerkoli že imajo odseke ali podružnice Sv. vojske, naj se ta mesec o kresu priredi zborovanje in predavanje, kakor zahtevajo društvena pravila. Na praznik Janeza Krstnika se naj tudi v cerkvi po možnosti priredi

svečanost. Ob enem se naj pošljejo poročila na osrednje društvo „Sv. vojska“ v Mariboru. Dotični tiskani obrazi se ravnokar razpošiljajo. — Naj se ne pozabi tudi na udnino. Osrednje društvo ima velikauske stroške, udnine pa ne dobiva skoro nobene. Je tudi značilna poteza v našem življenju: Za strup alkohol se izmečejo milijoni leto za letom, ampak plačati neznatno udnino „Sv. vojski“ za težavno in človekoljubno delo treznosti, tu se ljudem zdi škoda vsakega vinarja. Na Svicarskem pride na vsakega udnino na leto 6 do 7 frankov, a naša pravila zahtevajo le 1 K. Tega ravnala se naj držijo gg. voditelji, le izjemoma lahko znižajo udnino najmanj do 20 vin.; 10 vin. mora naša „Sveta vojska“ od vsakega udninca odšteti ljubljanski „Sveti vojski“ za skupne stroške. Nemška, švedska in angleška protialkoholna društva izdajo na leto po stotisoč kron. Le tako se da kaj doseči. Do 15. julija naj se vpošljejo poročila o delovanju odsekov in podružnic na vodstvo „Svete vojske“ v Mariboru.

Poštna tatvina 127.900 K v Trstu. Obširen proces proti poštnemu nadoficijalu Bjekarju, o katerem smo že zadnjič poročali, se je dne 5. t. m. ob 10. uri zvečer končal. Franc Bjekar, ki je bil obdolžen tatvine 127.900 K na poštnem uradu v ulici Stadion, je oproščen.

Štajerski pododbor Zadrudne Zveze v Ljubljani ima glavno skupščino v sredo, dne 24. t. m., ob 10. uri dopoldne, v dvorani Katoliškega delavskega društva v Mariboru, Flößergass 4. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju pododborov. 2. Volitev pododborov. 3. Iz zadrudne prakse. Predava nadrevizor Vl. Pušenjak. 4. Predavanje zastopnika centrale v Ljubljani. 5. Želje in nasveti. K obilni udeležbi vabi: predsednik dr. Josip Hohnjec. Vsled sklepa glavne skupščine dne 25. junija 1913 v Celju, ki določa, da je dolžnost vsake zadrude, da pošlje vsako leto k glavni skupščini pododborov vsaj enednega zastopnika, se pričakuje polnoštevilne udeležbe.

700letnica Habsburžanov. Na Dunaju se je ustanovil poseben odbor, ki si je stavil nalogo, postaviti ob 700letnici rojstva Rudolfa Habsburškega leta 1917 na Kahlenbergu pri Dunaju posnetek starega habsburškega grada v Svici. V tem gradu se bo nahajal tudi habsburški muzej.

Statistika slušateljev na avstrijskih visokih šolah. Dunaj: inkskribiranih 10.310; od teh 4170 juristov, 3018 medicincev (188 žensk), 2864 filozofov (591 žensk), 238 teologov; Praga: 4713 na češki in 2282 na nemški univerzi; Krakov: 3344; Gradec: 2203; Inomost: 1480; Cernovice: 1194; Lvov: 587. Število imatrikuliranih slušateljev je bilo v preteklem zimskem tečaju 31.397, od teh 1657 teologov, 7330 medicincev, 14.111 juristov in 8299 filozofov.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od 21. marca do 26. maja t. l. darovali: 150 K: Kmetška posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani; po 100 K: Hran. in pos. društvo v Ptuj; in Tržaška posojilnica in hranilnica v Trstu; 50 K: Centralna posojilnica v Gorici; 30 K: Posojilnica v Logatcu; 25 K: Kmečka hranilnica in posojilnica v Radovljici; po 20 K: Posojilnica v Gornji Radgoni, dr. Jak. Pirnat, graščak, št. Ilj pri Velenju in občinski urad Okolica Celje; po 10 K: dr. Milan Škerlj, min. tajnik na Dunaju, ing. V. Remeč v Ljubljani, Ivan Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani, dr. Karl Hinterlechner, c. kr. geolog na Dunaju, in pa Glavna hran. in pos. Slov. gorice v št. Lenartu; po 6 K: dr. Franc Voušek, dvorni svetnik v pok. v Mariboru, in dr. Rado Posega, svet. tajnik na Dunaju; po 5 K: dr. Fr. Göstl, primarij dež. umob. v Gorici, in ing. Ign. Šega, nadzornik j. žel. v Ljubljani; 3 K 30 vin.: Josip Sancin, Predloka v Istri; 3 K: dr. J. Bezjak, gimn. ravn. v Gorici; 2 K: dr. Anton Dolar v Mariboru. — Vsega 595 K 30 vin. — Društveni odbor se vsem cenjenim darovalcem, zlasti domoljubnim denarnim zavodom, v imenu podpiranega dijaštva najiskrenejše zahvaljuje. Za odbor prvi blagajnik: Dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju I., Bräunerstr. 10.

Morsko kopališče. Spodnještajerski Slovenci večkrat povprašujejo glede morskih kopališč ob Adrijani in ne vedo, katero bi si izbrali. Vsem, ki žele nekaj časa mirno in zadovoljno preživeti v kakem morskem kopališču in imeti prijetno slovensko družbo, priporočamo morsko kopališče Baška na otoku Krku, kamor že zahajajo Slovenci v precejšnjem številu. — Lansko leto je bilo več gostov iz Kranjskega in sicer oritelji Čeč, faktor Katoliške tiskarne, Rakovec, upravnik „Slovenca“, dr. Praunseis, Schwentner itd. iz Ljubljane, dr. Benkovič, Vladimir Pušenjak itd. iz Štajerskega in so bili vsi prav zadovoljni s postrežbo in — zmernimi cenami. Letos bo razun češke kuhinje upeljana tudi naša slovenska kuhinja, s čemur bo željam vseh slovenskih gostov ustrezno. Vsa natančnejša pojasnila pođa hotel „Velebit“ v Baški, o tok Krk, ki pošlje tudi obširni prospekt. Tudi letos bo od 1. avgusta naprej več štajerskih Slovencev bivalo v Baški, katera v mnogih ozirih prekosi ostala morská kopališča.

V znamenju loterije živimo in vse drvi za glavnim dobikom! Nekateri dobe, drugi zgube. Seveda je zadnjih neprimerno več, kot prvih. Komur je pa za denar vse eno, ta bo ostal pri loteriji, komur pa je njegov denar drag, ta naj čita današnji oglas Slov. Straže, glasom katerega z nakupom dobrih vrednostnih srečk zamore obogateti, na vsak način pa mu je zajamčen za vsako srečko po najmanj en dobitek, in trajna vrednost srečk in s tem tedaj varnost za srečke izdanega denarja. Ker so za naročnike srečk do-

ločene tudi nagrade in premije, je marsikomu dana prilika, dobiti poleg izbornih vrednostnih srečk tudi še velik ali pa ves del zanje izdane kupnine nazaj. Ponudba je vseskozi poštna in se tedaj sama od sebe priporoča. Ker se prihodnje žrebanje vrši že v prihodnjih dneh, pišite še danes po pojasnilo, ki vam ga takoj brezplačno pošlje: g. Valentin Urbančič v Ljubljani 4.

Pazite na ogenj! Dne 15. aprila t. l. je izbruhnil požar v Brezovju, okraj Celje. Hipoma je bilo v plamenu gospodarsko poslopje Janeza Pečar. Zgorelo mu je poslopje, vse gospodarsko, tesarsko in mizarško orodje, žito, mnogo lesa in drugih premičnin. Zažgal je štiriletin otrok. Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, naš edini slovenski zavod te vrste, pri kateri je bil Pečar zavarovan, je kakor vedno, kolikor mogoče hitro škodo cenila in točno izplačala odmerjeno odškodnino. Zavarujemo svoje imetje le pri tem našem domačem slovenskem zavodu! — Stariši, pazite na ogenj, pazite na otroke!

Za Slovensko Stražo sta darovala veliko število lepo urejenih obrabljenih poštinih znamk: č. g. župnik Lom in mladenič Fr. Ilešič, Živijo!

Opozarjamo in prav toplo priporočamo naše slovensko podjetje „Marijin vrelec“ v Gornjem Gaberniku, pošta Poličane; več o tem v inseratnem delu našega lista.

Žrebanje razredne loterije. Prihodnje žrebanje avstrijske razredne loterije se vrši v torek, dne 16. in v četrtek, dne 18. junija.

P. n. gg. duhovnike opozarjamo, da je sv. Stolica pri brevirju zopet nekatere stvari izpremenila. Novi brevir torej sme pričakovati še-le koncem avgusta.

Vrta mladenka. Za Slovensko Stražo je darovala gđ. Kališnik Marica 8 K kot skupiček za prodane rože. Hvala!

Protiv dr. Verstovškemu.

Za hrbet znanega liberalnega poslanca dr. Ravniharja v „Slov. Narodu“ so se skrili naši pogumni liberalni paglavci in iz tega varnega zavetja lučajo sedaj blato in brizgajo gnojnico na poslanca dr. Verstovškega. Vse radi tega, ker dr. Verstovšek hoče, da plača še manjkajočo svoto 70.000 K pri šoštanski posojilnici celjska Zadrudna Zveza, oziroma bogati celjski liberalci, ne pa revni in potrebni kmetje šoštanskega okraja. Vsled tega je dr. Verstovšek sedaj Sviha, nepoštenjak, denuncijant in še ne vemo kaj.

Dr. Verstovšek je Sviha! On za svoje zadrudno delo ni dobil od nikogar na svetu še krajcarja, a pač pa je že mnogo žrtvoval. Zadrudna Zveza v Celju pa dobiva od c. kr. vlade vsakoletno podporo in še povrh donesek za Stiblerja. Kakor vemo, je tudi dr. Kukovec položil za šoštanj svoj račun!

Dr. Verstovšek je nepoštenjak! Ni še nikomur vzel niti vinarja, liberalci pa so v šoštanju nesramno okrali posojilnico ter sedaj zmerjajo one, ki nočejo, da bi neodoljni kmetje nosili tuje grehe. In da so liberalci pri glavni posojilnici in Agro-Merkuru napravili nad dva milijona slovenskega denarja, to je seveda tudi tako pošteno delo, da ga je sodišče nagradilo z ječo in zaporom!

Dr. Verstovšek je denuncijant, ker zahteva pri ministrstvu, da se ščitijo kmetje in pritegne za plačilo celjska Zadrudna Zveza! Besedo denuncijant si upajo vzeti v usta ljudje, ki po listih, pismih in vlogah proti S. K. Z. in njenim organizacijam ne delajo drugega, nego denuncirajo. Koliko naših ljudij denuncirajo po vsakih volitvah ti pošteni javočiči, celo radi nedolžnega nabijanja lepakov! Po vsaki občinski volitvi je pri sodnijah polno liberalnih denunciacij. Pri poljedelskem ministrstvu se dela od liberalcev z vsemi lažmi proti ljubljanski Zadrudni Zvezi in osebno proti Gospodarski Zvezi. In ti hinavci upajo sedaj, ko zastopa dr. Verstovšek slovenske kmete — protiv liberalni Zadrudni Zvezi, rabiti to besedo na tako pošteno in dostojno dejanje;

Časi, ko so liberalci sodili čez nas in naše poslance, so davno minoli. Če sedaj zahtevajo liberalni ljudje, ki so zaradi tatvine, goljufije in oderuštva že sedeli v ječah ali pa spadajo v nje, kaknega narodnega razsodišča, potem jim povemo, da z ljudmi, ki so se potikali po kaznilnicah ali so zreli zanje, ne bomo razpravljali, kaj je narodno pošteno ali ne!

Brežiško okrajno glavarstvo in Orli.

Brežiški okraj s svojimi okrajnimi glavarji nima sreče. Sedaj vleče v Gradcu plačo brežiškega okrajnega glavarja prof. Attems, faktično pa imajo vodstvo okrajnega glavarstva v rokah osebe, katerim je pravni konzulent dr. Stiker. Da tem gospodom naša orlovska organizacija ni všeč, kdo bi se čudil?! Nočemo še danes dvigniti zavese, ki zakriva pestre figure tega glavarstva, le nastop okrajnega glavarstva protiv Orlu v Rajhenburgu hočemo ožigosati na primeren način.

Ker pri okrajnem glavarstvu v Brežicah nihče ne pozna temeljnih načel, na katerih je zgrajen naš shodni in društveni zakon, za to so gospodje tam mnenja, da prireditve katoliške cerkve spadajo tudi v področje okrajnega glavarstva in da imajo oni odločati, kdo in kako se sme udeleževati cerkvenih procesij. Že dve leti onemogočuje okrajno glavarstvo rajhenburškemu Orlu nastop v kroju pri javnih cerkvenih procesijah. Če prav bi ne bilo potrebno, je letos rajhenburški Orel z ozirom na dosedanje zadržanje okrajnega glavarstva vendar le naznanil v Brežice svojo udeležbo pri Telovi procesiji. To se je pa zgodilo že pred enim mesecem. Okrajno glavarstvo,

Vzemite otroke seboj na delo!

ki je znano po svoji ekspeditivnosti, je srečno rešilo akt do zadnjega torka pred Telovim. Seveda so vse-mogočni gospodje brežiškega okrajnega glavarstva prepovedali udeležbo v kroju, ker bi njihov nastop baje razburil rajhenburške liberalce ter bi ti znali potem zagrešiti — motenje vere! Ta motivacija je popolna na višku izobrazbe — g. Ivanetiča!

Toda slabi v paragrafi, so brežiški gospodje tem bolj poučeni, kako počasno tečejo rekurzi. Ako pride v terek prepoved v Rajhenburg, potem je rekurz v Gradcu nemogoč. Toda računali so brez dr. Verstovška. Temu kot predsedniku štajerske orlovske organizacije se je naznanilo, kaj počenjajo v Brežicah. Odšel je v Gradec in drugi dan v sredo so imeli rajhenburški Orli že uradno obvestilo iz Gradca, da se lahko udeležijo v krojih Telove procesije, ker o tej udeležbi odločuje edino le cerkvena oblast. Telova procesija v Rajhenburgu se je izvršila seveda brez vsakega „motenja vere.“ Liberalci v Rajhenburgu so mnogo modrejši in pametnejši, kakor jih sodijo njih somišljeniki pri okrajnem glavarstvu v Brežicah. Procesije sta se udeležila tudi brat dr. K. Verstovšek in brat Zebot iz Maribora. In tudi radi njih nobenega — razburjenja med liberalci, pač pa veliko navdušenje med našimi somišljeniki, kateri se dr. Verstovšku zahvaljujejo za pouk, ki ga je izposloval okrajnemu glavarstvu v Brežicah.

Štajersko Mariborske novice.

Prvošolcem c. kr. gimnazije v Mariboru. Vpisovalo se bo za I. razred v poletnem roku dne 23. junija, v jesenskem roku dne 15. septembra, vsakokrat od 10.—12. ure v gimnazijski veži. Ob teh dneh naj učenci v spremstvu staršev in njih namestnikov ali pa po pošti predložijo sledeča izkazila: 1. krstni (ali rojni) list, s katerim učenec dokaže, da je 10. leto že dokončal, ali da ga bo končal še v l. 1914. 2. Zadnje šolsko spričevalo kot dokaz dosežanja ljudskošolske izobrazbe. Na prepoznane prijave se ne bo oziralo. — Sprejemni izpiti se bodo vršili 1. v poletnem roku dne 7. junija od 10.—12. ure dopoldne pisмено, od 2. ure dalje ustmeno; 2. v jesenskem roku dne 16. septembra ob istih urah. Učenci morajo priti točno ob navedani uri. Opombe: 1. Uspeh izpita se pove še istega dne. 2. Prepovedano je istovrstni sprejemni izpit v istem letu ponavljati bodisi na istem an na drugem zavodu. 3. Učenci, ki so bili v juliju sprejeti, se naj zglase se-le 18. septembra pri slovesni otvoritveni maši; kje naj se zbera, bo v gimnaziji na vidnem mestu naznanjeno. — Pri sprejemnem izpitu za I. razred se zahteva: 1. iz veroznanstva toliko znanja, kolikor si ga more učenec pridobiti v prvih štirih tečajih ljudske šole; 2. v učenem jeziku (nemškem in slovenskem): spretnost v čitanju in pisanju, znanje početnih nauk iz oblikoslovja, spretnost v analizi prosto razširjenih stavkov, praktično znanje pravopisnih pravil; 3. v računstvu: izvežbanost v štirih osnovnih računskih načinih s celimi števili. — Pristojbine: Vsak nanovo sprejeti učenec plača prvega šolskega dne, t. j. 21. septembra, pri razredniku 8 K 60 vin. pristojbin.

Ustmeni zrelostni izpiti na c. kr. gimnaziji v Mariboru se vrše od 6.—11. julija. Predsednik bo kakor lani, bivši ravnatelj gimnazije v Ptuj, vladni svetnik Andrej Gubo.

Katoliških procesij ne marajo. Glasilo pastora Mahnerta, „Marburger Zeitung“, je v svoji predzadnji številki zaprosilo pristojne oblasti, da bi z ozirom na skrlatico, ki baje razsaja v mestu in okolici, prepovedalo procesije na Telovo, češ, za otroke obstoja velika nevarnost, da se jih prime skrlatica. Res ganljiva je ta skrb pastora Mahnerta in njegovega glasila za otroke! Je pa tudi naravnost smešna! Če je tem ljudem znano, da razsaja skrlatica v Mariboru, zakaj pa ne prosijo, da bi se oblastveno prepovedale tudi nemško-protestantovske prireditve v Mariboru, na katere privabijo vse polno šolo obiskujoče mladine? Da, da, smrdi jim le samo katoliške procesije na Telovo, das ist des Pudels Kern!

Iz porotne dvorane. Za porotno zasedanje, ki se prične dne 15. t. m., so do sedaj določeni sledeči slučajji: ponedeljek, dne 15. t. m., Jovan Spasso, rop; Henrik Encic, rop; predsednik dvorni svetnik Perko. Torek, dne 16. t. m., Štefan Falesch, hudodelstvo zoper nenravnost in nasilstvo; predsednik višjesodni svetnik dr. Fraidl. Sreda, dne 17. t. m., Janez Müller in Terezija Friedau, uboj in obrekovanje; predsednik sodni svetnik Kokol. Četrtek, dne 18. t. m., Marija Jerenc, detomor; predsednik sodni svetnik dr. Kočevar.

„Deseti brat.“ Osmošolci mariborske gimnazije vprizore v nedeljo, dne 14. t. m., zvečer v Narodnem domu „Desetega brata“, ljudsko igro s petjem in godbo v petih dejanjih. Med odmori svira pomnožen dijaški orkester. Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer, začetek pa je točno ob 8. uri. Čisti dobiček je namenjen mariborski dijaški kuhinji. Z ozirom na dobrodelni namen se preplačila hvaležno sprejemajo.

Osrednja Zadruga v Mariboru je v zadnjih 14 dneh zopet nakupila 1 vagon volov in jih odposlala v Gradec, ter 1 vagon svinj, katerega je pa poslala na Kranjsko. V pretečeni torek si je ogledal delovanje Osrednje Zadruga živinorejski nadzornik g. Posavec iz Dunaja.

Odmevi izza „Burschenschaftertaga“. Poset nemških buršev o binkoštnih praznikih je napravil na naše mariborske Nemce skrajno slab utis. Ne le, da

se burši niso vedli, kakor se spodobi akademikom in so uprizarjali razne ulke, se je posebno to zamerilo, da niso našli v celem Mariboru nobenega drugega slavnostnega govornika kakor pastora Mahnerta. Po mestu se splošno čuje: „Marburg ist ganz auf den Hund gekommen“, Maribor je prišel čisto na psa. Mi soglašamo!

Obsojeni pismonoša. Na tukajšnjem glavnem poštarnem uradu je bil nameščen za pismonošo za mariborsko okolico neki Franc Zorko. Izvršil je več poverjenj. Zagovarjal se je s tem, da se mu vsled nekega padca pred 17 leti večkrat zmeša v glavi in tedaj ne ve, kaj dela. Okrožno sodišče je bilo pa drugačnega mnenja in ga je obsodilo na 6 mesecev težke ječe.

Maribor. Odbora podružnic Slovenske Straže pri Sv. Magdaleni in Mariboru se zahvalujeta vsem, ki so pripomogli, da se je slavnost 500letnice ustoličenja koroških vojvod tako slovesno izvršilo. V prvi vrsti zahvala slavnostnemu govorniku dr. Korošcu, pevskim zborom, Orlom, narodnim mladinkam in gospem, ki so sodelovale pri prireditvi, trgovcem, ki so nam podarili dobitke, g. Ličanu v Ilirski Bistrici za brezalkoholne pijače, gostilničarju g. Reibenschuhu za prostore in vsem, ki so se trudili za gmotni in moralni uspeh naše slavnosti. Živeli!

Celjske novice.

Društvo za varstvo in oskrbovanje otrok v celjskem sodnem okraju je imelo dne 9. t. m. v hotelu pri „Belem volu“ svoj občni zbor. Društveni tajnik, g. učitelj Janko Kramer, je podal o društvenem delovanju poročilo, iz katerega posnamemo, da ima društvo siroto v vzgajališču v Waltendorfu, revnemu otroku, kateremu mati ni mogla dobiti varuha, mu ga je društvo preskrbelo. Podpiralo je slepega in pohabljenega otroka. V več slučajih je društvo sirotam preskrbelo najnujnejšo obleko in obuvalo, da so zamogli obiskovati šolo, ker vidi društvo v zanemarjanju šole glavni vzrok izprijenja. Priredila se je velika tombola, ki se je prav dobro obnesla. Uspeh je bil lep, ki ho društvo omogočil, da marsikje poseže vmes v korist bedni mladini. Društvo se je obrnilo na vse tukajšnje gospe odvetnike s prošnjo, naj isti blagovolijo pri poravnava v kazensko-pravnih zadevah vplivati na stranke, da založijo kako svoto v prid društvu. Naša prošnja ni bila zastoj! V par slučajih se nam je poslal večji znesek. Bodi jim na tem mestu izrečena prisrčna zahvala. Društvo je napravilo na vsa okrajna društva Spodnjega Štajerja oklic, naj sodelujejo za sirotišnic v Gaberju pri Celju. Gornjegrajsko in vranjsko društvo sta že izjavila, da sta pripravljena prispevati. Pri eni društveni seji je predaval g. c. kr. sodni svetnik V. Vidic o skupnem varuštvu. Gospod predsednik dr. Schwab je v več slučajih, kjer je bilo treba za otroke zdravniške pomoči, radevolje priskočil brezplačno. Iskrena zahvala mu, plačilo pa bo našel pri Večnem Plačniku. Delokrog društva raste neprestano, število društvenikov pa je padlo. Iskreno je želeli, da bi društveno delovanje za zanemarjeno in ogroženo mladino našlo res od vseh strani toliko podpor; redni člani plačujejo na leto 2 K, da se društvu vsaj deloma posreči zaveziti poplavo, ki grozi naši mladini. Vsa usmiljena srea priskočite društvu na pomoč! — Društveni blagajnik g. prof. Bračko je poročal, da je skupnih dohodkov 1460 K 63 vin., stroškov pa 372 kron 15 vin. Gospod blagajnik je pozival navzoče, naj priskočijo na pomoč s tem, da nabirajo člane za društvo, ki ima najplemenitejši namen: vzgojiti dobre in poštene občane. V društveni odbor se nato izvolijo gg. dr. Schwab, predsednik; učitelj Kramer, tajnik; g. vikar dr. Vraber, namestnik; c. kr. gimn. profesor Bračko, blagajnik; M. Kolenc, trgovec, blagajnikov namestnik; c. kr. okraj. sodnik dr. Žiher, odbornik; c. kr. gimn. profesor Kardinar in trgovec Ravnikar, namestnika. Za računsko preglednika se izvolita gg. nadoficijal Natek in učitelj Levstik.

V uvodniku celjskega liberalnega lista se nekdo huduje, da naši zastopniki v delegacijah niso govorili o domačih razmerah. Namesto kot „trotelj“ se je podpisal kot „mladin.“ Vsaj v podpisu bi moral resnico povedati.

Celje. Pevski venček priredi ob priliki izleta orgljarska šola in sicer v Šmartno pri Velenju, v nedeljo, dne 14. junija, točno ob 3. uri popoldne v Društvenem domu. Vstopnina 50 vin. Prostovoljni doneski se hvaležno sprejmejo. Prijatelji slovenskih pesmi ste uljudno vabljeni v obilnem številu. V slučaju slabega vremena se izlet preloži na negotov čas.

Ptujske novice.

Nemški dirindaj. Razna tukajšnja nemška društva prirede v nedeljo, dne 14. t. m., v tukajšnjem mestnem parku neko veselico, ki jo imenujejo „Wurstelprater“. Tudi bo menažerija. Iz Maribora bodo pa pripeljali onega slavnega osla, ki je vozil na svetlični dan cvetlice po mariborskih ulicah, ga bodo primerno poslikali in s spremstvom vreč postavili v menažerijo ter ga kazali kot grozno divjo zver za drag denar. To bo užitek!

Ljutomerske novice.

Požar. Dne 8. t. m. proti 4. uri jutraj je izbruhnil požar v občinskem mlinu v Ljutomeru. Rešiti se ni dalo ničesar. Vse je zgorelo do tal. Vzroki požara so neznani.

Drugi kraji.

Fala pri Mariboru. Dne 8. t. m. po noči je neki italijanski delavec tukajšnje elektrarne zabodel z nožem mizarja Maksa Hözlz s tako silo v trebuh, da so težko ranjenemu gledala čreva iz trebuha. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Orožniška postaja, ki je bila pred 5letni prestavljena od Sv. Lovrenca

v bližnjo Ruto pri Činžatu, je zopet prestavljena nazaj v Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Hoče. V petek, dne 5. t. m., sta šla brata Anton in Karol Polajner na polje delat. Med potom sta se pa tako sprla, da sta se končno stepla. V tepežu je bilo Karolu odbitega pol ušesa.

Rače. V nedeljo, dne 14. t. m., priredi tukajšnja podružnica nemškega Schulvereina neki dirindkj, pravijo mu Volksfest, ali bolje rečeno: Wurstelprater. Iz Maribora so baje povabili vse Nemce reševati naše propadajoče nemštvo. Povemo vam pa, da propadajočega nemštva v Račjem tuči ta Wurstelprater ne bo rešil!

Sv. Lenart v Slov. gor. Zvedeli smo tužno vest od Sv. Trojice: bivši trojiški policaj, strasten agitator, razširjevalec in raznašalec „Štajerca“ itd., se je — obesil. Svetujemo vsem trojiškim štajercijancem, njegovim naslednikom, njegovim daljnim in bližnjim znancom, prijateljem in sorodnikom, da se naj spominjajo pri svojih agitacijah za žganjarskega „Štajerca“ usode svojega milega tovariša, bivšega policaja, štajercijanca itd., Horvata.

Sv. Lenart v Slov. gor. C. kr. družba za konjerejo na Štajerskem odredila je na dan 14. junija ob 11. uri dopoldne v Aublnovi gostilni pri Sv. Lenartu shod konjerejcev sodnega okraja Sv. Lenart v Slov. gor. Na dnevnem redu je volitev okrožnega predstojnika namestu pokojnega Dominika Koser in predavanja o namenu konjerejskih zadrug ter slučajna ustanovitve iste. — Konjerejci se uljudno vabijo, da se tega shoda v obilnem številu udeležijo.

Sv. Lenart v Slov. gor. Primoran sem, da se bavim še enkrat z nekim žaljivim časnikarskim dopisom od tod, glede katerega sem postal potem v časopisu pojasnilno izjavo, češ, da v tej zadevi ne morem nič več storiti, ker je dopisnik vsled mojega zasledovanja odgovoril od mene naprošenemu posredovalcu, da z žaljivim dopisom ni meril na-me. Pristavil sem, da smatram ta-le dopisnikov odgovor kot očitveno nerresničen. Ta pristavek moram popraviti. Uvaževal sem namreč med drugim, da res ni misliti, da bi zamogel dopisnik kot graduiran akademik in rezervni častnik imeti tako „debelo kožo“, da bi z menoj občeval in se vozil v Hrastovec, za lrbtom pa, kakor Judež zoper me pobalinsko pisal, to žalitev potem tajil in se prišel pri odhodu s soprogo prav uljudno poslavljal! Tako bi zamogel ravnati le kak docela izpriden poštenjakovič. — Jemljem torej z veseljem dopisnikovo resnično zagotovilo na znanje, da dopisa ni posvetil meni, ampak kateremu drugemu šentlenarčanu. V ta popravek čutil sem se primoranega, da povem svoje mnenje in da ne delam nikomur krivice. J. K.

Sv. Lenart v Slov. gor. Od dne 4. do dne 6. t. m. vršili so se pri nas nabori. Dne 4. t. m. je bilo poklicanih 86, potrjenih 31; dne 5. t. m. je bilo poklicanih 96, potrjenih 32, dne 6. t. m. je bilo poklicanih 61, potrjenih 24. Prva dva dni so se fantje lepo vedli; slednji dan pa je prišlo do male praske.

Sv. Lenart v Slov. gor. Ptujskemu „Štajercu“ v album zapišemo sledeči dve dogodbici. Včeraj, dne 5. t. m., je popival pri Sv. Trojici znani štajercijanec župan Mulec iz Oseka. Družbo mu je delala neka „prijazna deklina“. Končno so zmešali razni žganjarski duhovi štajercijancu-županu Mulecu glavo in začel je razgrajati; posegla je vmes žendamerija, katera ga je z velikim trudom spravila na varno! — Kaj poročete očka Golob k tej nesreči Vašega pristaša? Bi mu li ne hoteli pomagati, vsaj je on Vam tudi pri Sv. Antonu v zadevi zdravnika. Drugega takega junaka štajercijanca-župana je zadela usoda danes, dne 6. t. m., pri Sv. Lenartu. Štajercijanec-župan Škof iz Zimice je pripeljal fante na nabor. Poln žganja je bil povzročil preteč med fanti, se zoperstavil orožnikom in ti so ga spravili na varno v sodnijske zapore! — „Štajero“: hic Rhodus — hic samsa — zatajil pa menda teh svojih zvestih vendar ne boš!

Središče. Za našo prireditve, ki bo v nedeljo, dne 14. junija, vlada ne samo pri nas, temveč tudi v celem okraju veliko zanimanje. Prvi javni nastop Orlov, pri katerem sodelujejo poleg domačega odseki: Ptuj, Ljutomer in Ormož, se željno pričakuje. Pri drugem predpoldanskem cerkvenem opravilu, ki bo ob 10. uri, pridiguje prof. dr. Hohnjec. Pri popoldanskem prireditvi tudi nastopi več govornikov. Pridite, somišljeniki!

Konjice. Dne 30. majnika je izgubil na tukajšnjem okrajnem glavarstvu nameščen pisarniški pomočnik Albin Kropelj, doma od Sv. Kunigunde na Pohorju, neznan kam, ne da bi bil prosil za dopust.

Zreče pri Konjicah. Orožniki iz Konjice so prijeli neko že večkrat predkaznovano Katarino Ravnjak v trenutku, ko se je semkaj pripeljala. V Konjicah se je izdajala za učiteljico, da je ložje izvršila več sleparstev; izročili so jo okrajnemu sodišču v Konjicah.

Skomre. Dne 6. t. m. se je pripetila na žagi Filipa Spekošnik grozna nesreča, ki je zahtevala — človeško žrtev. Marija Petrina je poslala svojega 11-letnega brata Stanislava v bližnjo žago Spekošnika, da ji prinese nekaj žagovine. Iz nepreviđenosti je pa prišel deček transmisijski tako blizu, da ga je zgrabilo in mu odtrgal glavo od trupla. Nesreča pač nikoli ne počiva!

Kozje. Živinski in kramarski sejm se vrši jutri, dne 13. t. m., v Kozjem. Sejmariji se opozarjajo na mostno tehtnico, katera bo ta dan brezplačno na razpolago. Vstop v sejmišče za živino je vstopnine prost. Ker je pričakovati ogromno število lepe živine, se kupci uljudno vabijo.

Pazite na otroke!

c **Smartno** v Rožni dolini. Odbor je imenoval v svoji redni seji dne 31. maja 1914 tukajšnjega nadučitelja g. Ivana Kvac svojim častnim občanom.

Store pri Celju. Dne 4. t. m. je nalagal železniški delavec Franc Taušek kamenje na voz. Ko se je železniški voz že jel premikati, je hotel skočiti na voz, a pri tem je pa prišel pod kolo, ki mu je zdrbilo eno nogo. Reveža so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Zalec. Glede meščanske šole poroča „Slovan-ki Narod“ štev. 120 sledeče: „Namestnik ekselencija Clary je povedal deputaciji žalskega trga, ki je bila zaradi skorajšnje otvoritve meščanske šole pod vodstvom dr. Kukovca zadnji četrtak pri njem, da je že zaukazal vse potrebne korake celjskemu okrajnemu šolskemu svetu. Naj bi ta prav hitro posloval, da bi bilo mogoče šolo še to jesen otvoriti.“ — To si je treba zapomniti. Iz tega sledi, da je tudi tokrat prišel dr. Kukovec prepozno s svojo deputacijo, da še torej odslej nima niti najmanjše zasluge za našo meščansko šolo. Ali pride prepozno, ali pa zaspi, tak je naš poslanec.

Šoštanj. Slov. Kmečka Zveza priredi v nedeljo, dne 21. junija, shod v dvorani hotela Rajšter v Šoštanju, na katerem se bo dala kmetom priložnost povedati svojo sodbo, kdo je delal v zadevi šoštanjske posojilnice za slovenskega kmeta in kdo zoper njega. Kmetje, agitirajte za shod, da branite svoje prijatelje in razkrinkate svoje laži-prijatelje! Shod se vrši po rani sv. maši. Vsi deležniki posojilnice na shod radi važnih poročil! Brigajte se za svoje težnje!

Smartno pri Velenju. V nedeljo, dne 21. t. m., se vrši v Društvenem domu v Šmartnem pri Velenju popoldan ob 3. uri zborovanje Slovenske Straže. Rodoljubi Saleške doline, pridite vsi na to velevažno zborovanje, na katerem se bo posvetovalo o raznih velevažnih narodnih vprašanjih lepe Saleške doline!

Gorjane pri Brežicah. Ker razsaja v naši občini svinjska kuga, je izvoz svinj iz naše občine prepovedan. Kljub prepovedi sta pa izvozila posestnika Anton Sikošek in Franc Pecusk 28 svinj v Opatijo. Ovdali so ju drž. pravdnistvu.

Brežice. Kaj pridno kupuje Súdmarka v Brežicah hiše; zadnji čas je kupila poprej Kalbovo nišo, kamor bi se imela preseliti pošta. Kupuje seveda na ime raznih Nemcev, zlasti obrtnikov, ter jim obesi lepo breme. Kako ji bodo za to hvaležni, se ne vemo. A o enem se že sliši, da toži, kako ga je Súdmarka s hišo — ubila. Upamo, da ne bodo imeli lepših uspehov nego v Št. Ilju. Ko bi le naši ljudje imeli vsi vsaj toliko narodne samozavesti, kot je imajo mnogi obmejni Slovenci; potem pač ne bi še sami nodili tujcu njeve orat, namreč podpirat nam sovražne trgovce in obrtnike, ki so seveda prav sladki v obraz, kadar jim Slovenci prinese denar. A naš Slovenec smatra dostikrat to za prijateljstvo in ljubezen. Zalostno, toda resnično!

Gradec. Kat. narodni Slovenci smo imeli v nedeljo, dne 7. t. m., slavnostno zborovanje po paragrafu 2. v proslavo 500letnice ustoličenja koroških vojvod. — V predsedstvu so bili gg. Arnšek, Popovič in Vehovar. Prvi govornik g. Woschtar je podal sliko zgodovinskega razvoja koroških Slovencev, velik vpliv slovenskega jezika in slovenskih šeg ter navad v dobi vojvod; obredi pri ustoličenju in kruti udarec usode v pravice svobodnega ljudstva pred 500 leti. — G. Kravina pravi, pred 500 leti so še koroški Slovenci ustoličevali vojvode v svojem jeziku; ni še dolgo, ko je bil koroški Slovenec na svoji zemlji svoj gospod; a zvit in nasilni sovražnik ga je znal dobiti v svoje zanke z nakano, še bolj s silo, da se je odtujil svoji materni grudi. Sedanje narodnostne razmere ra Koroškem so neznosne. V šolah in uradih, javno in zasebno, se teptajo slovenski jezik in pravice Slovencev. Marljivi Slovenci morajo iskati si kruha v drugih deželah, v njih domovini se pa mašti in širokousti naduti nemčur, poturica, brezznačajnej. Ko obmejni Slovenci stražijo Korošci Slovenijo pred sovražnim navalom, oni uspešno in vstrajno odbijajo ujega naskoke; z obmejno stražo pade tudi nebroj rojakov; zato pa: „Za mano . . . rojakom pomoči nesimo, naš čolnič pogube otmimo!“ — G. Lovrenčič govori v vznesenih besedah podrilne besede. Želi, da bi vzplamtela naša narodna zavest v mogočni kres, želi sodnega dne, da bi dajali Slovenci odgovor za velike, od Boga prejete talente. Narod naš je močan in zaveden, skrbimo in delajmo v njegovo blagostanje, da bomo zaživel na svoji zemlji. — G. Remec govori o velikem pomenu družbe sv. Mohorja, ki prinaša skoraj že 50 let lepe in dobre knjige v naše kmečke domove. — G. Praprotnik bodri v imenu J. S. Z. in „Kresa“ dekleta in fante k narodni zavesti na političnem in gospodarskem polju, povsod v proslavo in čast našemu slovenskemu narodu. Naj se zaveda vsakdo, da imamo tudi Slovenci pravice! Na volišča volit slovenske katoliške može, podpirat Slovensko Stražo! — V imenu Hrvatov povzame besedo g. Beroš. Hrvati imajo isto usodo kakor Slovenci; tudi oni se morajo boriti proti Italijanom, Madžarom in tudi proti Nemcem. Dalmacija, ki je bila dolgo pod italijanskim jarmom, se je prebudila, zdrav in močan narod je vrgel raz sebe tujčeve okove. Tudi hrvaška preteklost je slavna, a žalostna. Najnovejši čas se je postavilo hrvaško katoliško dijaštvo na čelo bojevnikom, ki neso v narod kulturo, ki ga bo napravila jakega in složnega. To so mladi ljudje, ideal jim je Kristus in to je dobro. Bratski slovenski in hrvaški narod se morata podpirati in vedno skupno delovati ter nastopati, saj je globoka resnica v besedah: „Slovenac i Hrvat, za novi-

jek brat i brat“. — Nato zaključil predsednik g. Arnšek oficijelni del slavnostnega zborovanja in otvoril neoficijelni del. Pohvaliti moramo tudi marljive gospodične, ki so neutrudljivo prodajale zborovalcem cvetlice in razglednice ter skupile tako lepo svoto za Slovensko Stražo.

Rajhenburg.

Približuje se preveseli dan, ko bode posvečeno in svojemu namenu izročeno ono svetišče, katero je postavil slovenski narod kot jubilejni dar lurški Materi božji v Rajhenburgu na Štajerskem.

Šest let je minilo, kar se je položil temeljni kamen tej občudovanja lepi cerkvi, in dne 2., 3. in 4. julija bodo slovesno posvetili njo in njene oltarje naš prevzvišeni vladika dr. Mihael Napotnik. Da bi bili dnevi posvečenja še veselejši, so poskrbeli naši domači farani v svoji sveti navdušenosti že tudi za lepe zvonove; veliki zvon tehta 72 starih centov. Te zvonove bodo posvetili naš premil. knez in škof dne 21. junija. Neštete množice ljudstva se bodo zbrale v onih prvih dnevih meseca julija v Rajhenburgu. Od daljnih krajev bodo prihitali oni goreči Marijini častilci, ki so s svojimi milimi darovi pomagali zidati ta Marijin dom, ki so pa razkropljeni po celi Sloveniji, po celi Avstriji, Evropi, da, še po drugih delih sveta. Prihitali bodo, da si ogledajo prelepi sad svoje požrtvovalnosti, da se poveselejo z nami duhovnega veselja na našem Marijinem hribčku — v slovenskem Lurdu.

Vendar pa naj nihče ne pričakuje, da najde notranost svetišča že z vsem potrebnim opremljeno. Veliko se je že napravilo, a marsikaj še bode treba v teku časa preskrbeti. Zato pa bomo prosili Marijo zlasti v dnevih posvečevanja te njene hiše, da nam vname še novih src za božjo čast in svojo slavo in da nam ohrani stare prijatelje zveste in stanovite.

Marijino svetišče v slovenskem Lurdu mora biti popolnoma dogotovljeno.

Mnogim Marijinim častilcem, celo našim družbenikom in dobrotnikom, mogoče niti vsem našim vrlim nabirateljem, pri najboljši volji ne bode mogoče priti k našim slavnostim. Tem pa kličemo proseč: Ljubljenci Marijini! Ako se ne vidimo, potem se združite v onih dneh z nami v pobožni in ponižni prošnji, naj bi Marija, naša dobra Mati, sprejela ta jubilejni dar slovenskega naroda z milostnim in dobročelnim srcem ter izprosila nam vsem pri Bogu milost časne in večne sreče.

Končno še omenimo, da se takoj po posvečenju, dne 5. julija, začne v novi cerkvi sv. misjon, ki je namenjen zlasti za tujce, in ki bode trajal do 16. julija. Vodili ga bodo prečastiti misjonarji od Sv. Jožefa pri Celju.

Vse v čast božjo in slavo Marijino.

Blazen morilec na cerkvenem stolpu.

Kakor smo v zadnji številki obširneje poročali o tem groznem činu, še naknadno poročamo, da je bil morilec Tomschitz takoj potem, ko se je udal, od sodnika zaslišan in je konečno rekel, da ni izvršil samoumora, čeprav je to nameraval storiti, ker se je bal, da bi ne imel cerkvenega pogreba. Nesrečni slabu romani in drugo ničvredno čtivo so pahnili sicer dobrega mladeniča v tako nesrečo. Mladina, čitaj le dobre naše katoliške časopise, izposojuj si knjig v naših izobraževalnih organizacijah in nikdar ne boš tako daleč zabredla!

Društvena naznanila.

Slinica. Čebelarstva podružnica za Gornje Drav. polje bo imela v nedeljo, dne 14. junija, svoj občni zbor ob 9. uri dopoldne v šolskih prostorih. Pridite tudi g. Jurančič. Neudi ne zamudite lepe priložnosti in pridite!

Središče. V nedeljo, dne 14. junija, se vrši v Središču ustanovni shod Slovenske Straže ter ob enem prvi javni nastop Orlov, pri katerem sodelujejo bratski odseki: Ljutomer, Ormož, Ptuj in drugi. Ob 10. uri dopoldne skupna sv. maša. Popoldne po večernicah telovadba, proste vaje na drugo, bradlji, ter proste vaje naraščaja. Po telovadbi prosta zabava z raznimi govori, šaljivo pošto, srečolovom itd. Za dobro postrežbo bo vsestransko preskrbljeno. Somišljeniki iz celega ormoškega okraja in od drugod, pridite v prav obilnem številu! Ne bo vam nikdar žal! Poleg drugih govornikov bo na tej prireditvi govoril tudi mladinski organizator profesor dr. Josip Hohnjec iz Maribora. Nazdar!

Jarenina. Vabilo na redni občni zbor Kmetijske zadruge v Jarenini, ki se vrši v nedeljo, dne 14. junija 1914, v Čitalnici popoldan. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega zapisnika. 4. Potrdjenje računskega zaključka za leto 1913. 5. Volitev načelnstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. — Alojz Drozg, načelnik.

Smartno pri Velenju. V nedeljo, dne 14. t. m., priredi orglarska sola v Celju svoj koncert v našem Društvenem domu ob 3. uri popoldne. Pri koncertu se bodo proizvajale najboljše pevske točke, kar bode gotovo goste od blizu in daleč privabilo. Nekateri gojenci iste šole bodo že predpoldne pri procesiji med sv. mašo v Velenju peli. Koncert se vrši samo ob lepem vremenu, ob slabem bi se preložil na pozneje.

St. Primož nad Muto. V nedeljo, dne 14. junija, se vrši pri nas shod po sv. opravilu; poročat pride poslanec dr. Karol Verstovšek.

Galicija. Izobraževalno društvo v Galiciji priredi v nedeljo, dne 14. junija, v Pirešici ljudsko veselico z gledališkimi igrami: „Zamujeni vlak“ in „Jeza nad petelinom“ ter mnogimi pevskimi točkami. Prostor: pri Strukelnu, začetek: popoldne takoj po večernicah, ki so ob 1. uri. Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Mozirje. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 14. junija, ob 13. uri popoldne, narodno igro „Revcik Andrejček“ v prostorih hotela „Ilirija.“ Vabimo k obilni udeležbi!

Ustnica uredništva.

Ivanjci: Ako imate priče, ki bodo držale pred sodiščem, srčno radi priobčimo. — Sv. Trojica: Zal, za to številko prepozno. — Tudi prepozno. Pozdravljeni! — Rabelj: Hvala, a velja isto!

Vsaka gospa!

in vsak gospod naj ne zamudi priložnost velike

prodaje blaga

v partijah.

Le kratko časa!

Blago za obleke in perilno blago. Platno in razni ostanki. Obleke za gospe in gospode po nečuvno nizkih cenah v novi hiši And. Mayer, Glavni trg št. 20, Maribor, Freihausg. 2.

Začetek prodaje blaga v partijah: Sobota, 13. junija ob pol 8. uri zjutraj. Dnevi prodaje: Sobota, nedelja, sredi in četrtek od pol 8. ure do 12. ure predpoldne in od 2—7. ure popoldne.

Vsak se naj sam prepriča.

Le kratko časa!

Le kratko časa!

Vaječca sprejme ugov. na z mešamim blagom. Kje, pove upravnistvo lista.

Priden čevljarji učeneo se takoj sprejme pri Deutschemann v Gradcu Vorbeckgasse 2. 549

Hiša za obrt v Mariboru se z dvoriščem in poslopjem na dvorišču radi boleznj pod ugodnimi pogoji proda. Pripravno za parno pekarijo ali kako drugo trgovino. Pročelje na ulici dolgo 35 m. Zemljišča 677 m², 50 korakov od Glavnega trga oddaljeno. Dopise do 28. junija na upravnistvo pod J. B. št. 545.

Izboren sadjevec zajamčeno naraven, 20 polovnjakov, je na prodaj po zmerni ceni pri nekemu veleposrestniku v mariborskem okraju. Več pove upravnistvo pod šifro „Sadjevec“ št. 448.

Oznanilo.

Na prodaj imam več hl. prave domače silvovke. Cena se izve pri Karl Letnik v Spod. Voličini. Sv. Lenart v Slov. gor. 552

Na predaj je stoječi gepelj in mlatilnica, ki stresa in čini. Vse v dobrem stanu in po ceni pri g. I. Žigart v Orehovi vasi, Slinvica pri Mariboru. 454

Proda se večje posestvo, obstoječe iz njiv, travnikov, vinogroda in gozdov. Hiša in gospodarsko poslopja je v najboljšem stanju. Več se izve pri g. B. Zdošek, učitelju v Grižah pri Celju. 533

Išče se pr. d. dekta za župnišče ki bi znala tudi v kuhinji pomagati ozir. kuhati in prati. Prednost imajo deklet, stare 30 do 40 let. Plačilo po dogovoru. Župni urad sv. Jošta na Kozjaku. 505

Kje se dobi dobro domače vino v mariborski okolici?

V gostilni „Pod vejo“ pri gosp. Jeriču v Počehovski dolini pri Mariboru (Leitersberg). 369

Služba orranista in cerkovnika je razpisana v župniji Sv. Ilja pri Turjaku. Mislinja. — Cerkveno predstojništvo. 589

Radi inventure velika prodaja ostankov po globoko znižanih cenah

pri Karolu Vanič, Celje, Narodni dom

Sirolin "Roche" olajšuje in ozdravlja bolezni na prsih, kašelj, katar, influenco in neduho.

V izvornih zabojčkih po K 4— se dobi v vseh lekarnah.

Prva gorenjska razpošiljalna Iv. Savnik Kranj 166

razpošilja najceneje in najboljše: sukno, volneno blago, kambrike, parhate, platno, hlače, vino, podloge, zastore, preproge, linolej, odeje, prte, perilo, potovalne kovčke, ročne torbice, denarnice, harmonike, igrače, papir, britve, otročje vozičke, nagrobne vence, čevlje, obleke, klobuke, predpasnike in srajce iz lastne izdelovalnice itd.

Samo 10 K

stane 4 in pol metra volnena blaga za eno fino žensko obleko, poljubne barve, 1 zelo fini robec za na glavo, 3 lepi žepni robci iz šifona, 2 para močnih ženskih nogavic, 1 svilnat pas in še več drugih različnih stvari za povrh.

Ista množina še boljše vrste 15 K

Ista množina najboljše vrste 20 K.

Zahtevajte gratis vzorce za ženske in moške obleke!
Solidno, vgljedno domače podjetje!

meseca avgusta izide bogato ilustrovirani cenik.

Pisalne potrebščine

kupite najugodnejše ceno in dobro v veletrgovini s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami

Goričar & Leskovšek Celje

!! Zahtevajte brezplačno prvi ilustrovani cenik !!

Knjigarna, umetnine in muzikalije

CENTRALIN

(Zakonito zajamčeno št. 53644.)

Najboljši, najizdatnejši, tedaj najcenejši prašek za hitro opitanje vseh domačih živali, po katerem živina rada žre.

Vsem poljedelcem in živinorejcem se toplo priporoča. — Paziti je na plombo in varstveno znamko. Z izvrstnim izpričevalom od analitično-kemičnega zavoda c. kr. poljedelske visoke šole, od prof. M. pl. Schmidt-a ter od c. kr. priv. preskuševalnega zavoda za živila društva lekarnarjev na Dunaju IX 2.

EQOLIN LINIMENT (zakonito zajamčeno št. 1678), kot izberno se obneslo in najnovejše mazilo za konje zoper prstin in izpahnenje udov, za okrepčanje udov itd.

SATOL, neprekosljivo in najboljše mečilo za setve, za varnost vseh setev pred raznovrstnimi snetivostmi, gnilobo, osobito pred živalskimi škodljivci. Bolj priročno, boljše in ceneje kakor bakrena galica in formalin. Patent št. (186007). Zahtevajte prospekte in ocere. Veliko priporočilnih pisem!

Centralin-tovarne Angeljeve lekarne Novi Jičin (Neutitschein) Moravsko.

Generalno zastopstvo za Juž. Avstrijo Frano Krepek, Maribor, Tegetthoff-ova cesta 12/II.

Iščejo se zastopniki. — Ponudbe na glavno zastopstvo (dopisuje se slovensko).

Slovenski Straži prinese pomoč, Vam morda bogastvo, čitajte!

475.000

kron, oziroma frankov in lir znašajo vsakoletni glavni dobitki velike skupine

5 originalnih vrednostnih srečk 5

kojih **13 vsakoletnih žrebanj** se vrši dne 2. in 15. januarja, 1. februarja, 1. marca (dve), 1. in 14. majnika, 1. julija, 1. avgusta, 1. septembra (dve), 14. septembra in 2. novembra.

375.000

kron oziroma frankov in lir znašajo vsakoletni glavni dobitki manjše skupine

3 originalnih vrednostnih srečk 3

kojih **vsakoletnih žrebanj** se vrši dne 2. in 15. januarja, 1. februarja, 1. in 14. majnika, 1. julija, 1. avgusta, 14. septembra ter 2. novembra.

Kupnina za veliko skupino vseh 5 srečk se plača v 60 mesecih po 6 K, za manjšo skupino vseh treh srečk pa v 60 mesecih po 4 K. — Vsaka srečka mora najmanj enkrat zadeti! Vsi dobitki se izplačajo v gotovem denarju. — Vse srečke imajo trajno vrednost denarja in igrajo po izplačilu kupnine še dolgo vrsto let brez vsakega nadaljnega vplačevanja, torej **zastonj**. — Vsak cenjeni naročnik zamore dobiti nagrade in premije ter na ta način kupnino zase naročenih srečk poljubno znižati ali sploh dobiti jih zastonj. — Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo.“

Valentin Urbančič, Ljubljana 4.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

30. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.900 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

2. julija 1914. Cena srečke 4 krome.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, poštno-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).

Zahvala.

Iskreno zahvalo izrekam podpisani tem potom vsem, kateri so o priliki smrti mč. gospoda

Matija Koren,

zlatomašnika, kn. šk. duh. svet., župnika, odl. z zaslužnim križcem s krono i. t. d.

izrazili svoje sožalje ter na kakersnikoli način počastili spomin dragega rajnega. Zlasti zahvaljujem mil. g. opata Fr. Ogradi za ginljive besede v cerkvi ter za spovedno vodstvo kakor tudi vse mnogoštevilne gg. duh. sobrate; nadalje p. n. g. zastopnika sl. c. kr. okr. glavarstva celjskega, sl. občinski zastop trga Žalec, sl. kr. š. svet v Žalcu, sl. učiteljstvo iz Žalca in Petrovč, sl. požarno brambo, sl. c. kr. orožništvo, velec. pevce, blage sorodnike in prijatelje, vse p. n. darovatelje vencev, vse farane in sploh vse, ki so spremili preč. g. župnika na zadnji poti.

Žalec, dne 4. junija 1914.

Fr. Sal. Schreiner,
provizor.

Ure

Točna postrežba

Dobro. Po ceni

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. cenikl zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remoat.-ura	K 3-50
Pristna srebrna ura	K 7-—
Original omega ura	K 18-—
Kuhinjska ura	K 4-—
Budilka, niklasta	K 3-—
Poročni prstani	K 2-—
Srebrne verižice	K 2-—

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatnino in srebro.

Več praznih sodov

se proda po ceni v Tegetthoffovi ulici št. 48 1. nadstropje, Maribor.

Učenca poštenih starišev sprejme pri popolni oskrbi svečar in medicinar Franjo Duchek, Viktringhofova ulica. 531

Cudovito zdravilo!

proti želodčni in črevesni bolezni, kakor tudi proti pljučnemu katarju; zelo priporočljivo za vsakega, ki trpi na slabi prebavi, sladkorni bolezni, katarličnem ikerju (zlatenici), kroničnem katarju mehurja, je naravna rudninska voda

„Marijin Vrelec“

Gor. Gabernik

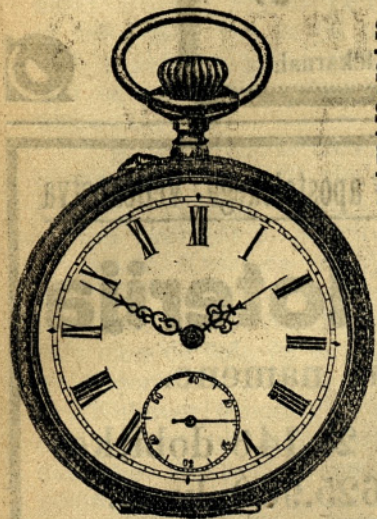
Poljčane.

Edino slovensko podjetje te vrste!

Mnoga priznana pisma na vpogled

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen,
Zenith, Omega, Eterne.

Očala: Za kratkovidne nova,
zboljšana stekla.

Frano Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Kupci posestev pozor!

Proda se iz proste roke vsled družbinskih razmer lepo arondirano posestvo blizu Celovca ob cesti v ravnini.

Posestvo obstoji iz hiše, gospodarskega poslopja in mlina, polja 40 birnov, lepih travnikov in gozda; redi se lahko 15 glav goveje živine, 2 konja in 30 svinj.

Dohodki za mleko, katero se prodaja v Celovcu, znašajo dnevno od 20 do 25 K; pri umetni živinoreji se še lahko povišajo.

Dalje je na prodaj še eno večje posestvo z lepim sadnim vrtom v lepem kraju slovenske Koroške, blizu malega mesta in železniške postaje.

Cene posestev so zelo nizke, plačilni pogoji tako ugodni, da se z malim denarjem lahko kupijo.

Pojasnila daje upravništvo „Straže.“

Sprejemem

2 trgovska pomočnika

katera imata najmanj 3—5 letno izpričevalo od ene tvrdke, razven učne dobe. Vojaščine prosti imajo prednost.

Iv. Ravnikar :: Celje.

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tro-pinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Obleke

za birmance in maturante v vsaki velikosti iz različnega modernega blaga izdeluje točno in solidno po najnižjih cenah

Jakob Veziak

krojaški mojster

v Mariboru

Grajski trg, v gradu

Imam tudi bogato zalogo izgotovljenih oblek.

Prav tako dobro ko zrnata kava diši ob pravilni pripravi edino popolni kavini nadomestek:
Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Sam z dobrim mlekom in malo sladkorjem zaužit, je pristni **Kathreiner pljača, kakršna mora biti.**

Kdor hoče kaj natančnejšega čitati, naj piše Kathreinerjevimi tvornicam za sladno kavo d. dr., Dunaj I., Annagasse št. 8.

Vinogradniki pozor!

Vinogradnikom priporoča za škropljenje vinskih trt kemično izborni žveplevokisasti natron po najnižji ceni lekarnar mag. ph. **A. Sirak, Maribor, Tegetthoff-ova cesta 33.**

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

sprejema vloge na knjižice od vsakega in jih obrestuje po

4¹/₂ 0
2 0

otvarja tekoče račune, eskomptuje menice in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskrbuje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane denarne posle po najkulantnejših pogojih

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4¹/₂ 0

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. z. n. z.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4¹/₂%, proti trimesečni odpovedi po 4³/₄%. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prebitalo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5¹/₄%, na vknjižbo sploh po 5¹/₂%, na vknjižbo in poročstvo po 5³/₄% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih savedih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izjemni praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).